

Kvalitetsmelding 2023

Videregående opplæring skoleåret 2022/2023

Kvalitetsmelding 2023

Forord

Kvalitetsmeldingen er et viktig verktøy for å jobbe systematisk med å videreutvikle læringsmiljø og læringsutbytte for lærlinger og elever. Meldingen skal gi de folkevalgte en beskrivelse av tilstanden innenfor den videregående opplæringen i Rogaland fylkeskommune. Meldingen vil derfor kunne være et viktig kunnskapsgrunnlag for politiske beslutninger. Videre vil meldingen være et godt underlag for konstruktiv dialog mellom folkevalgte, lærerorganisasjonene og fylkesadministrasjonen.

De offisielle gjennomføringstallene målt over fem og seks år er fortsatt økende. Det forteller at det jobbes godt innenfor opplæringsfeltet i fylket. Det er likevel grunn til noe uro for lavere skoleårsgjennomføring de siste årene. Selv om dette er også noe en ser på nasjonalt nivå, er dette viktig å jobbe med i tiden fremover.

Mot slutten av rapporten vies det plass til å beskrive hvordan Fullføringsreformen og ny opplæringslov vil bidra til å nå målene om økt gjennomføring. Fylkeskommunens inkluderingsprosjekt støtter opp om denne målsetningen og er også beskrevet.

Vi som jobber med videregående opplæring, er stolte av årets melding. Vi kjenner oss igjen i analysene, og er klar for å ta fatt på utfordringene.

Eiliv Fougner Janssen, avdelingssjef opplæringsavdelingen

Bilde forside i pdf-utgave:

Alle figurene i kvalitetsmeldingen har tabeller for enklere lesing med leseutstyr. Dette kommer i tillegg til tabeller integrert i figurene.

Innholdsfortegnelse

1 Introduksjon

1.1 Mål for videregående opplæring

2 Opplæring i korte trekk

3 Gjennomføring

3.1 Fullført og bestått innen fem/seks år

3.1.1 Hvor langt kom de som ikke har fullført og bestått innen fem/seks år?

3.2 Fullført og bestått i løpet av ti år

3.3 Skoleårsfullføring

3.3.1 Elever som har sluttet i løpet av skoleåret

3.4 Videregående opplæring for voksne

3.5 Tiltak for økt gjennomføring

3.5.1 Oppfølgingsansvarlige

3.5.2 Sommerskolen

4 Læringsresultater fra skole

4.1 Karakterer

4.2 Karakterutvikling

4.2.1 Standpunkt versus eksamenskarakter

4.2.2 Eksamensgjennomføring

4.2.3 Klage på standpunkt, muntlig lokalt gitt eksamen og privatisteksamen

4.3 Privatister

4.4 Tiltak for bedre læringsresultater

4.4.1 Nettskolen

4.4.2 Entreprenørskap i den videregående utdanningen

4.4.3 Forberedende tilbud for minoritetsspråklige

4.4.4 Helhetlig fag- og yrkesopplæring (HFY)

4.4.5 Internasjonalisering

4.4.6 Fængselsundervisning

5 Resultater fra fagopplæring

5.1 Løpende kontrakter

5.2 Flere får læreplass

5.3 Overganger

5.4 Fag- og svennebrev

5.5 Lærebedrifter

5.6 Hevinger

5.7 Lærekandidatordningen

5.8 Tiltak

5.8.1 Læreplasskoordinatorer

5.8.2 Søkbare, statlige ekstramidler for flere læreplasser og økt fullføring

5.8.3 Prosjektleder

6 Læringsmiljø

6.1 Elevundersøkelsen

6.2 Lærlingundersøkelsen

6.3 Mobbing

6.3.1 Saker meldt til statsforvalteren

6.3.2 Mobbing på arbeidsplassen

6.4 Psykisk helse

6.5 Tiltak for bedre læringsmiljø

6.5.1 Flying Start

6.5.2 Forskningsprosjektet INTERACT – kvalitet i klasseromsinteraksjoner

6.5.3 «Prosjekt gjennomføring»

6.5.4 Veiledningsgruppe for sosialrådgivere

6.5.5 Livsmestringskurs

6.5.6 Veiledningsnettverk

6.5.7 Inkluderende skolenærvær

6.5.8 Skolemestringsgruppe

6.5.9 Aktiv KomUng

6.5.10 Helsestasjon for ungdom

6.5.11 Kommunesamarbeid

6.5.12 Regionalt samarbeid, SAMVER

6.5.13 Hybelboere

7 Oppfølgingstjenesten

7.1 Glidelåsen

7.2 Unginvest

8 Veien videre

8.1 Kvalitetsutvikling

8.1.1 Fullføringsreformen

8.1.2 Ny opplæringslov

8.1.3 Økt gjennomføring – inkluderingsprosjektet

8.2 Økt innvandring

8.3 Utfordringer dimensjonering

8.4 Fagopplæring

8.5 Samarbeidet med NAV

9 Vedlegg

9.1 Skolevise resultater

9.2 Kommunevise resultater

1 Introduksjon

Det norske arbeidslivet i dag er høykompetent, og fullført videregående opplæring har blitt en forutsetning for en stabil og varig tilknytning til arbeidslivet ([Kunnskapsdepartementet 2023](#) s. 14). Opplæringen i skole og lærebedrift har mange **formål**, den skal blant annet åpne dører mot verden og framtiden og gi elevene og lærlingene historisk og kulturell innsikt og forankring. Elevene og lærlingene skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger for å kunne mestre egne liv og delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Videregående skole og opplæring i bedrift er en svært viktig arena for å forberede unge – og en del voksne – på videre studier og arbeidsliv. Det er derfor avgjørende å vurdere og følge opp kvaliteten på opplæringen.

I kvalitetsmeldingen presenteres resultater og utviklingstrekk innenfor områdene læringsresultater, frafall og læringsmiljø. I tillegg presenteres tiltak som er innført for å øke kvaliteten i videregående opplæring. Meldingen dekker ikke alle aspekter av kvalitet i opplæringsløpet, men gir et kunnskapsgrunnlag på noen viktige områder.

Målet med kvalitetsmeldingen er å bidra til større oppmerksomhet om kvaliteten i opplæringen ([Udir 2023](#)). Rapporten skal være et utgangspunkt for dialog, drøfting og planlegging av arbeidet med kvalitetsutvikling i fylkeskommunen. Å forbedre kvaliteten i opplæringen er viktig for den enkelte elev og lærling, for Rogaland som fylke og for den samlede kompetansen i nasjonen som helhet. Kvalitetsmeldingen er Rogaland fylkeskommunes svar på lovkravet om å lage en årlig tilstandsrapport for videregående opplæring.

1.1 Mål for videregående opplæring

Kunnskapsdepartementet har i [statsbudsjettet 2022-2023](#), som ble vedtatt av Stortinget, utarbeidet tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

I statsbudsjettet presenterer regjeringen også mål for grunnopplæringen. Fylkestinget har vedtatt [satsingsområder 2021-2025](#) som skal bidra til å følge opp de nasjonale føringene. Satsingsområdene er:

1. Fremme et godt læringsmiljø

Skolene og lærebedriftene skal bygge et inkluderende og mangfoldig læringsmiljø som skal fremme fellesskap, trivsel, læring og god psykisk og fysisk helse for alle.

2. Vektlegge en aktiv elev- og lærlingrolle

Opplæringen skal være basert på at elever og lærlinger reflekterer over sin egen læring, forstår sine egne læringsprosesser og tilegner seg kunnskap på selvstendig vis. Det skal være en vurderingspraksis der forventningene er tydelige og der elevene og lærlingene deltar i vurderingen av eget arbeid og reflekterer over læring og faglig utvikling.

3. Kvalifisere til arbeid og studier

Opplæringen skal være tilrettelagt og relevant slik at den enkelte elev/lærling blir godt kvalifisert og forberedt til studier og yrkesliv

4. Utvikle profesjonsfelleskap

De ansatte i skolene utgjør et profesjonsfelleskap som skal mestre utfordringer sammen, reflektere over og evaluere egen praksis og videreutvikle virksomheten på grunnlag av felles kunnskapsbase og aktuell forskning. Faglige ledere og instruktører skal sammen med ledelsen i bedriften arbeide for å skape et godt læringsmiljø for lærlingene.

Rammeverk for opplæring er en beskrivelse av vårt forsvarlige system og den kvalitet som skal prege opplæringen i de videregående skolene i Rogaland. Fylkestinget har også vedtatt Nullvisjonen: Alle skal fullføre. Nullvisjonen ble i 2022 overført fra å være et prosjekt til tiltak i drift. Satsingen er videreført gjennom midlene som fylkestinget fra 2023 har bevilget til å forhindre utenforskap og øke fullføringsgraden.

Fra 2020 ble det gradvis innført nye læreplaner i videregående opplæring. Læreplanverket Kunnskapsløftet 2020, oftest omtalt som Fagfornyelsen, skal gi elever og lærlinger et bedre grunnlag for å reflektere, være kritiske, skapende, utforskende og kreative. Stortinget vedtok i 2021 Fullføringsreformen som skal innføres over en tiårsperiode.

2 Opplæring i korte trekk

I Rogaland fylkeskommune hadde vi i skoleåret 2022/23:

- 25 videregående skoler og to skolesentre
- 16 455 elever og 5 960 lærlinger i skoleåret 2022/2023
- 4 318 voksne deltakere (foreløpige tall)
- 2 371 lærere
- 2 373 medlemsbedrifter fordelt på 48 opplæringskontor og 149 lærefag
- 280 lærebedrifter med selvstendig godkjenning fordelt på 117 fag.

Møllehagen og Hollenderhaugen skolesentre er fylkeskommunale opplæringsssentre som tilbyr undervisning for barn og ungdom som er innlagt ved sosiale og medisinske institusjoner. Dette omfatter barnevern, psykiatri og somatikk.

Tabell 2.1 Elev- og lærertall i Rogaland, 2018 – 2023. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Type	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Elever ved fylkeskommunale vgs	16603	16404	16526	16417	16455
Antall lærere offentlige skoler	2280	2277	2310	2371	2398
Elever i private skoler	1753	1838	1889	1932	1892
Lærlinger med læreplass i Rogaland	5009	5432	5324	5589	5960
Lærekandidater i Rogaland	90	101	112	155	188
Elever i Vg3 fag-opplæring i skole	71	26	141	85	78

Tallene i tabell 2.1 er hentet fra offentlig statistikk hos Utdanningsdirektoratet. Samlet har vi ifølge egne tall 3084 ansatte i skoler og skolesentre. Dette inkluderer blant annet ledere, lærere, miljøpersonell, administrativt ansatte og renholdspersonale.

Lærerkompetanse

To grep står sentralt for å nå Rogalandsskolens mål: profesjonsutvikling og kompetansebygging.

Profesjonsutvikling handler om å utvikle god felles praksis og samarbeide bedre om elever og undervisning.

Kompetansebygging handler om å videreutvikle praksis og øke lærernes kompetanse gjennom etter- og videreutdanning. Målsettingen er at profesjons- og kompetansebygging skal gi økt kvalitet på skolens arbeid med å styrke elevenes motivasjon og læring.

I sammenheng med fagfornyelsen og tilskuddsordningene for lokal kompetanseutvikling fikk fylkeskommunene handlingsrom til å definere egne mål for etterutdanning som kompetanseutvikling, eget innhold i tiltak og tid til utprøving. Tolv skoler har utviklingsarbeid knyttet til temaene «Læringsfremmende relasjoner, elevmedvirkning og vurdering» og «Flerkulturell skole». Noen av yrkesfagsskolene er i samarbeid med OsloMet om å utvikle vurderingspraksis gjennom observasjon av arbeid og veiledning i helhetlige arbeidsprosesser. Målsettingen er å videreføre dette arbeidet til opplæring i bedrift og til prøvenemndene i Rogaland som også omfattes av dette arbeidet, og realiseres i praksis med HFY-satsingen (se kapittel 4).

Utdanningsdirektoratet (Udir) tildeler stipend og vikarfinansiering for lærere som søker videreutdanning. Siden 2014 og til og med skoleåret 2022/23, så har om lag 1245 lærere fått finansiert videreutdanning gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet. I 2019 fikk det via Yrkesfaglærerløftet opprettet en egen ordning for yrkesfaglærere. Fra denne ble opprettet og til og med skoleåret 2022/23, så har 154 yrkesfaglærere fått finansiert videreutdanning. Samlet har vi fått 37 millioner fra Udir for at våre lærere ved våre skoler enten for stipend eller vikarfinansiering for å ta videreutdanning i skoleåret 2022/23.

Fra og med 2015 har 394 ansatte som mangler godkjent lærerutdanning fått muligheten til å ta Praktisk-pedagogisk utdanning eller Yrkesfaglærerutdanning gjennom å få tildelt utdanningsstipend. Stipendordningen er et viktig verktøy som gir yrkesfagsskolene muligheten til å rekruttere godt kvalifiserte lærere. De kan tilsette kompetente fagpersoner i undervisningsstillinger uten godkjent lærerutdanning, og disse får stipend for å ta Yrkes-faglærerutdanning eller PPU-Y. I 2022/23 fikk 51 stipend og dette utgjør en finansiering fra Udir på nærmere 8 millioner.

3 Gjennomføring

Gjennomføringen av videregående opplæring i løpet av fem/seks år var høyere for elever som startet i videregående skole i 2016 enn for kullene som startet før. For skoleåret 2022/2023 var imidlertid skoleårsfullføringen lavere enn året før. Færre elever sluttet i løpet av skoleåret, men flere fikk karakteren 1. For at flest mulig skal fullføre og bestå videregående opplæring, kreves god skoleårsfullføring og gode overganger mellom nivåene.

Gjennomføring i videregående opplæring undersøkes på flere måter. De viktigste er gjennomføring i løpet av fem/seks år, skoleårsfullføring og gjennomføring av læretid.

3.1 Fullført og bestått innen fem/seks år

Statistisk sentralbyrå undersøker gjennomføring for elever som startet i videregående opplæring for første gang et gitt år etter normert tid for opplæringen, pluss to år. Målepunktet er dermed etter fem år for elevene som startet på studieforbereende utdanningsprogram, og etter seks år for elever som startet på yrkesfag. Det siste kullet vi har tall for, er elevene som startet i videregående opplæring i 2016. Dette er hovedtrekkene for 2016-kullet:

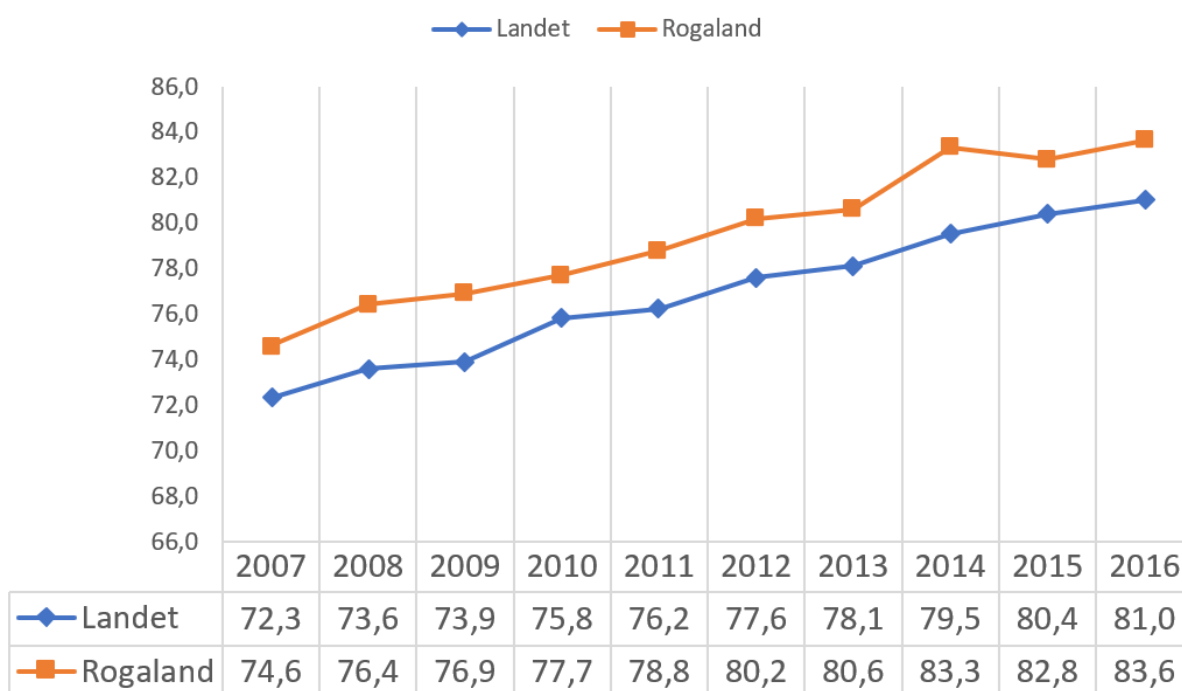
6 268 ungdommer startet i vgs for første gang høsten 2016. Etter fem/seks år hadde

- 83,6 prosent fullført med studie- eller yrkeskompetanse
- 2,8 prosent fullført planlagt grunnkompetanse
- 3 prosent fortsatt som elev/lærling i videregående opplæring
- 3,7 prosent gjennomført Vg3/ gått opp til fag-/svenneprøve uten å bestå
- 7 prosent sluttet underveis.

Gjennomføringen i videregående opplæring har økt betydelig de siste årene. Blant elevene som begynte i videregående opplæring i Rogaland i 2016 fullførte, som vist, 83,6 prosent med studie- eller yrkeskompetanse i løpet av fem/seks år, mens tilsvarende for 2007-kullet var 74,6 prosent (figur 3.1). En viktig årsak til at gjennomføringen øker, er at færre slutter underveis i opplæringsløpet. I 2007-kullet hadde hele 16,3 prosent sluttet underveis, mot 7 prosent i 2016-kullet. Det er også færre som gjennomfører Vg3 eller går opp til fagprøve uten å bestå (andelen var 5,4 prosent i 2007-kullet).

Figur 3.1 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet, kullene som startet i videregående opplæring 2007 til 2016. Kilde: SSB

GJENNOMFØRING I LØPET AV FEM/SEKS ÅR

Tabell

+

Figur 3.1 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet, kullene som startet i videregående opplæring 2007 til 2016. Kilde: SSB

Figur 3.1 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet

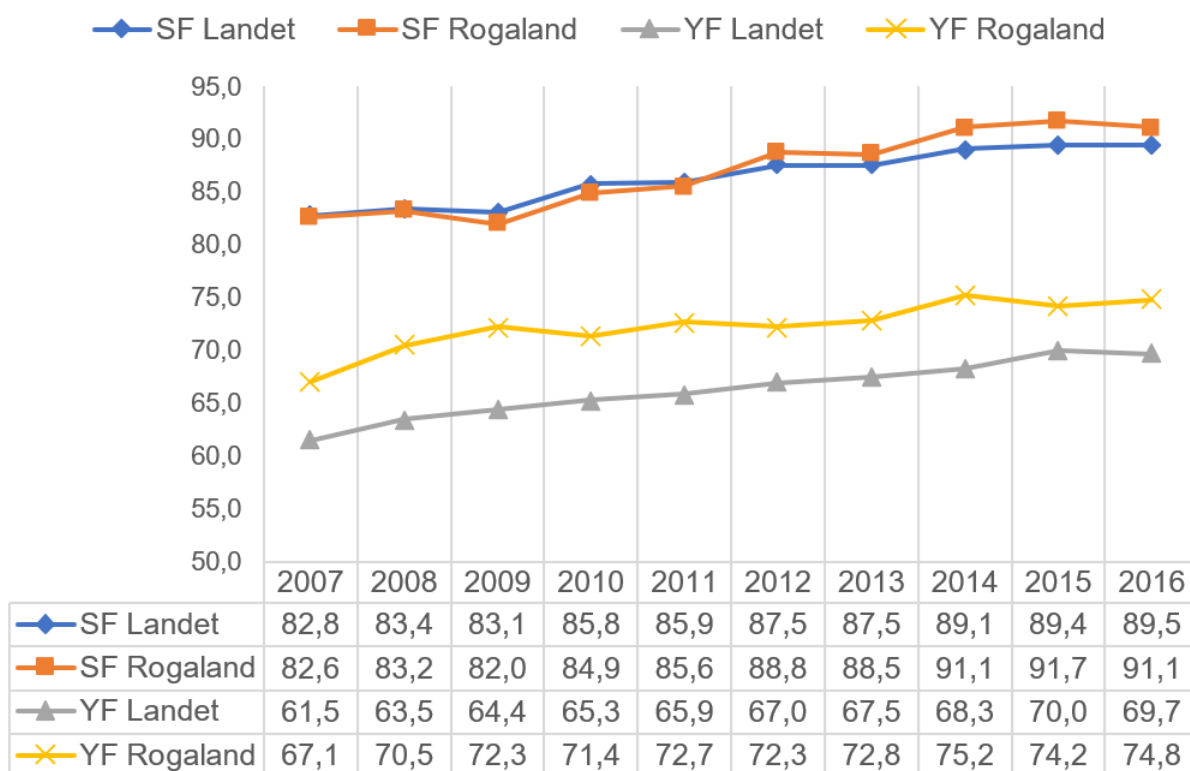
År	Landet	Rogaland
2007	72,3	74,6
2008	73,6	76,4
2009	73,9	76,9
2010	75,8	77,7
2011	76,2	78,8

År	Landet	Rogaland
2012	77,6	80,2
2013	78,1	80,6
2014	79,5	83,3
2015	80,4	82,8
2016	81,0	83,6

Gjennomføringen er høyere på studieforberevende utdanningsprogram enn på yrkesfaglige utdanningsprogram (figur 3.2) men dette har i stor grad sammenheng med karakterene elevene har fra grunnskolen. Dersom vi sammenligner elever med samme karakter fra grunnskolen (figur 3.3), er det små forskjeller mellom elever på ulike utdanningsprogram.

Figur 3.2 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet, kullene som startet i videregående opplæring 2007 til 2016 etter utdanningsretning. SF= studieforberevende, YF= yrkesfag Kilde: SSB

GJENNOMFØRING I LØPET AV FEM/SEKS ÅR

Tabell

+

Figur 3.2 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet, kullene som startet i videregående opplæring 2007 til 2016 etter utdanningsretning. SF= studieforberedende, YF= yrkesfag Kilde: SSB

Figur 3.2 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie- eller yrkeskompetanse i Rogaland og landet

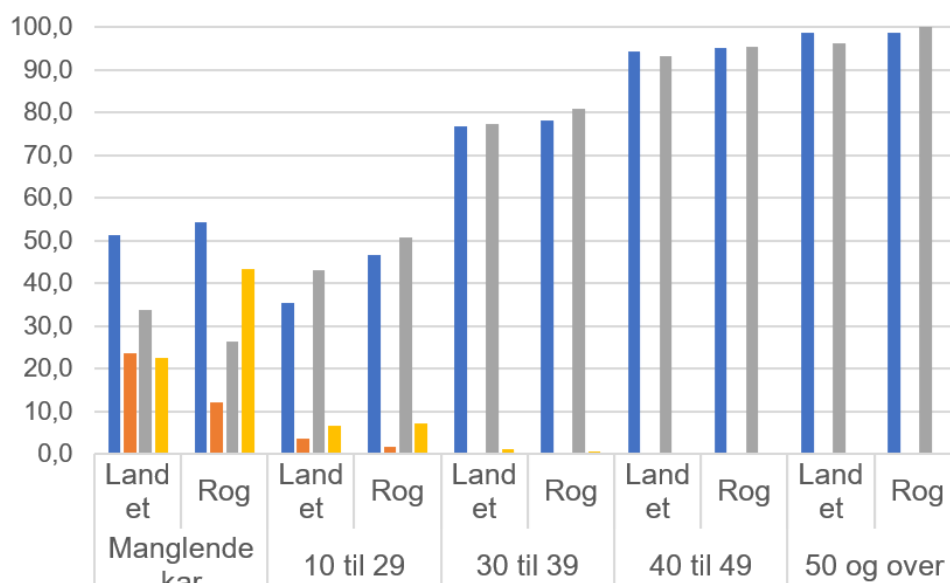
År	SF Landet	SF Rogaland	YF Landet	YF Rogaland
2007	82,8	82,6	61,5	67,1
2008	83,4	83,2	63,5	70,5
2009	83,1	82,0	64,4	72,3

År	SF Landet	SF Rogaland	YF Landet	YF Rogaland
2010	85,8	84,9	65,3	71,4
2011	85,9	85,6	65,9	72,7
2012	87,5	88,8	67,0	72,3
2013	87,5	88,5	67,5	72,8
2014	89,1	91,1	68,3	75,2
2015	89,4	91,7	70,0	74,2
2016	89,5	91,1	69,7	74,8

Figur 3.3 Andel elever som i løpet av fem/seks år har fullført med studie-, yrkeskompetanse eller planlagt grunnkompetanse etter karakterer fra grunnskolen i Rogaland og landet, kullet som startet i videregående opplæring i 2016. Kilde: SSB

GJENNOMFØRING I LØPET AV FEM/SEKS ÅR

■ SF: Fullført og bestått ■ SF: Fullført planlagt grunnkompetanse
■ YF: Fullført og bestått ■ YF: Fullført planlagt grunnkompetanse

	Land et	Rog	Land et	Rog	Land et	Rog	Land et	Rog	Land et	Rog
	Manglende kar		10 til 29		30 til 39		40 til 49		50 og over	
■ SF: Fullført og bestått	51,3	54,2	35,4	46,6	76,7	78,0	94,4	95,1	98,6	98,6
■ SF: Fullført planlagt grunnkompetanse	23,7	12,0	3,5	1,7	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
■ YF: Fullført og bestått	33,8	26,4	43,0	50,8	77,2	80,8	93,1	95,5	96,1	100,0
■ YF: Fullført planlagt grunnkompetanse	22,4	43,2	6,7	7,1	1,2	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0

Figur 3.3 viser at gjennomføringen er høy blant elever som har høye karakterer fra grunnskolen. Blant elever med 50 karakterpoeng eller mer som startet på yrkesfag, fullførte 100 prosent, mens tilsvarende andel på studieforberevende var 98,6 prosent. Blant elever som oppnådde fra 10 til 29 poeng i grunnskolen, fullførte og bestod 50,8 prosent yrkesfag, 46,6 studieforberevende og 7,1 fullførte planlagt grunnkompetanse innenfor yrkesfag. Elever som manglet grunnskolepoeng, hadde ingen karakterer fra ungdomsskolen eller karakterer i færre enn halvparten av fagene. Dette kan for eksempel være på grunn av sykdom eller fordi de har hatt spesialundervisning og ikke fått karakterer. Rundt halvparten av elevene fra denne gruppen som begynte på studieforberevende utdanningsprogram har fullført og bestått, mens 12 prosent har fullført planlagt grunnkompetanse. Innenfor yrkesfag er tilsvarende andeler 26,4 og 43,2. Det er små forskjeller i gjennomføring mellom elever i Rogaland og landet når elever med samme karakterer fra grunnskolen sammenlignes.

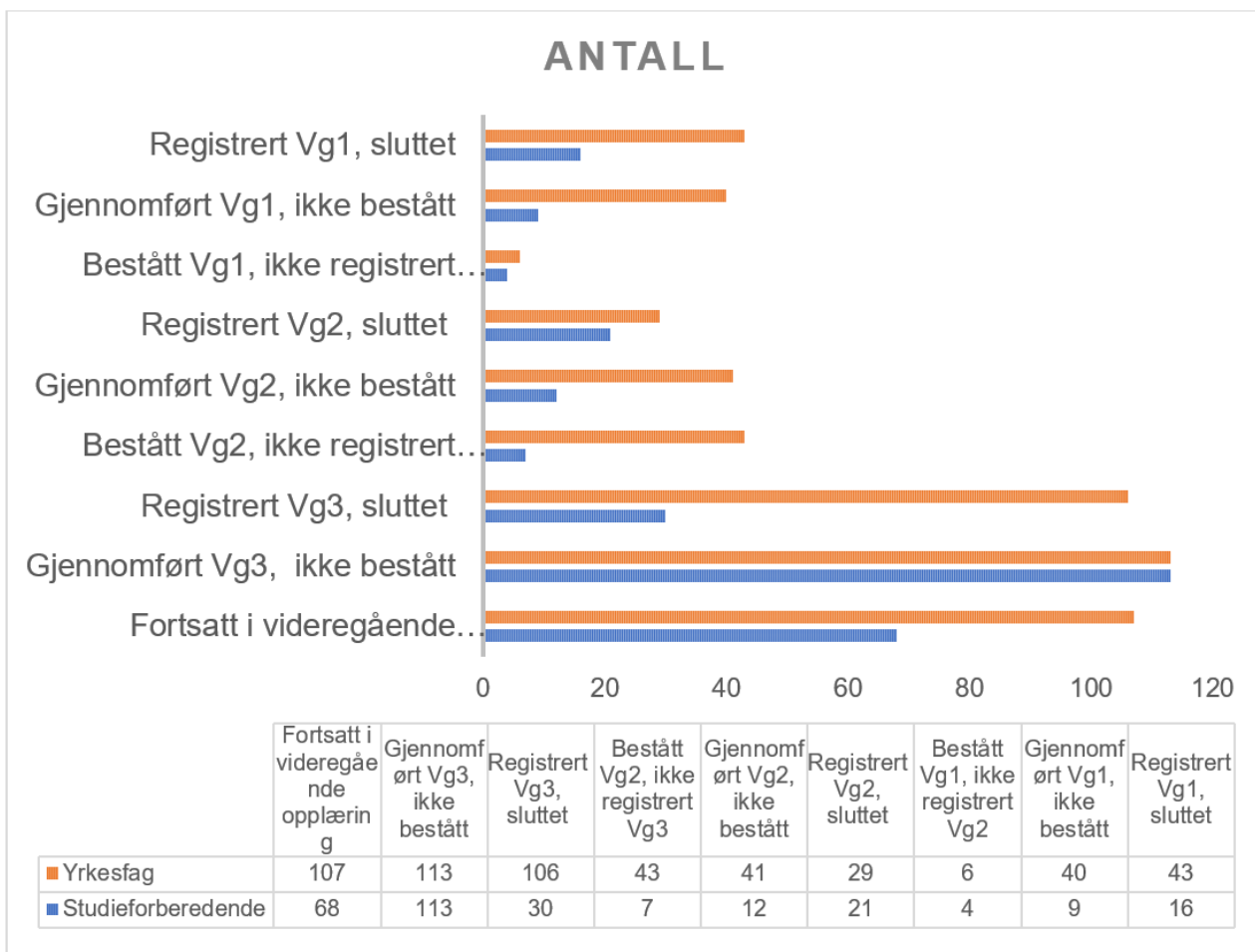
3.1.1 Hvor langt kom de som ikke har fullført og bestått innen fem/seks år?

I dette avsnittet undersøker vi hva som er det høyeste nivået de som ikke har fullført og bestått studiekompetanse, yrkeskompetanse eller planlagt grunnkompetanse har kommet til. Figur 3.4 viser at det er flere som ikke har bestått blant elevene som begynte på yrkesfag, 528 personer, enn på studieforberevende utdanningsretning, hvor antallet er 280. Videre viser figuren det høyeste nivået disse er registrert på. Vi ser at forholdsvis få elever kun har vært registrert i Vg1 (til sammen 118 elever). Litt flere (153) har vært registrert i eller

gjennomført Vg2 med eller uten bestått. Nesten halvparten av elevene (362 personer) har begynt i Vg3 og sluttet eller har gjennomført Vg3 uten å bestå. Vi ser at det er flere fra yrkesfag som har vært registrert i Vg3 og sluttet, mens det er omtrent like mange fra yrkesfag og studieforbereende som har gjennomført Vg3 (enten i skole eller lære) uten å bestå. Videre er 175 personer fortsatt i videregående opplæring. Den neste figuren viser prosentandelen i hver kategori innenfor yrkesfag og studieforbereende utdanningsprogram. Her ser vi at 75 prosent av elevene som begynte på studieforbereende utdanningsprogram og ikke har fullført med kompetanse, har kommet til Vg3-nivå, mens det samme gjelder for 61 prosent av dem som begynte på yrkesfag.

Figurene viser dermed at mange elever og lærlinger, også blant dem som ikke har bestått etter fem/seks år, har gjennomført store deler av videregående opplæring, og det er et potensial for å øke gjennomføringen ved at flere av disse også består.

Figur 3.4. Detaljert gjennomføring for elever som etter fem/seks år ikke har fullført med studiekompetanse, yrkeskompetanse eller planlagt grunnkompetanse. Antall og andel elever. Kilde: SSB

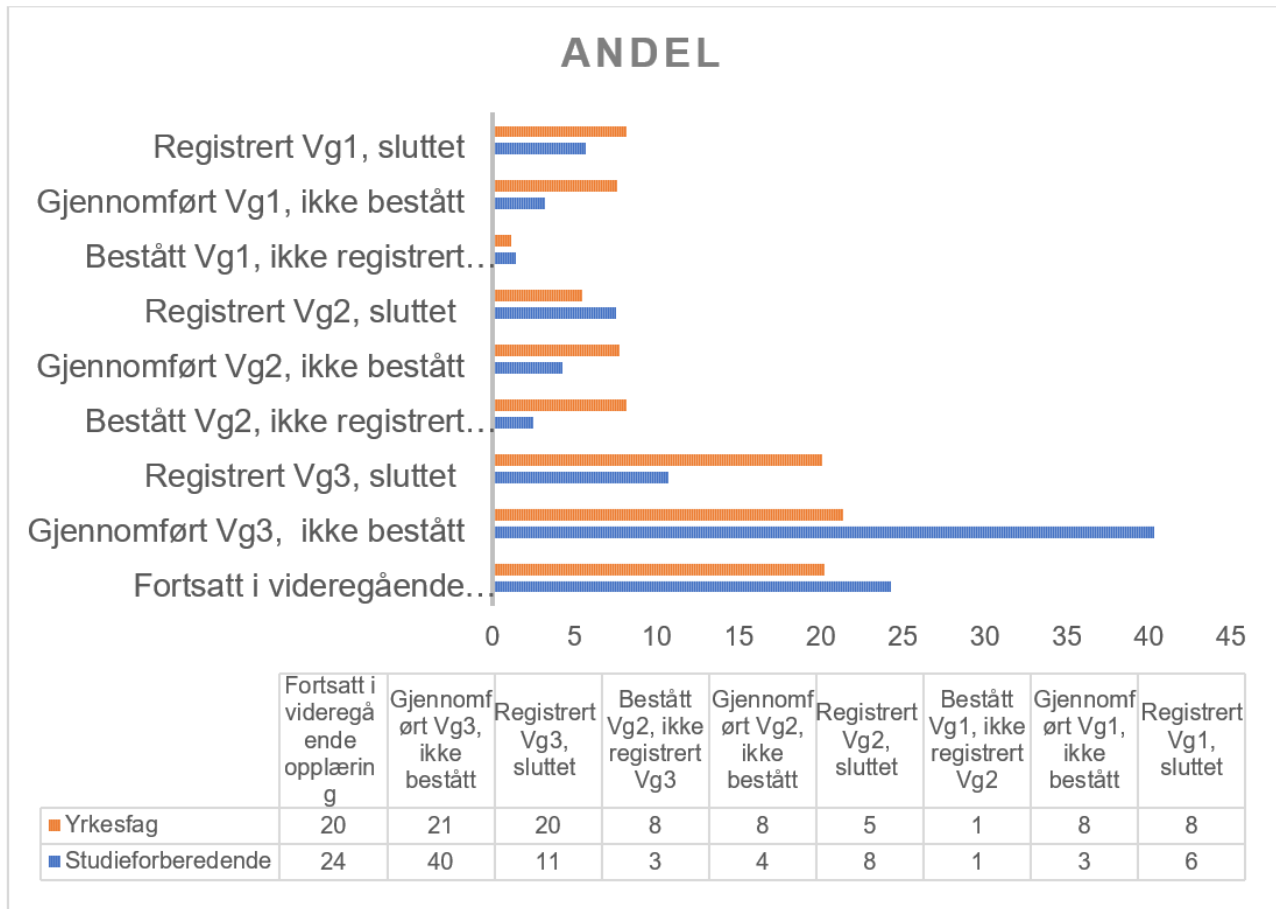

Tabell

+

Figur 3.4. Detaljert gjennomføring for elever som etter fem/seks år ikke har fullført med studiekompetanse, yrkeskompetanse eller planlagt grunnkompetanse. Antall elever. Kilde: SSB

Status	Studieforberedende	Yrkesfag
Fortsatt i videregående opplæring	68	107
Gjennomført Vg3, ikke bestått	113	113
Registrert Vg3, sluttet	30	106
Bestått Vg2, ikke registrert Vg3	7	43
Gjennomført Vg2, ikke bestått	12	41
Registrert Vg2, sluttet	21	29
Bestått Vg1, ikke registrert Vg2	4	6
Gjennomført Vg1, ikke bestått	9	40
Registrert Vg1, sluttet	16	43

Tabell

+

Figur 3.4. Detaljert gjennomføring for elever som etter fem/seks år ikke har fullført med studiekompetanse, yrkeskompetanse eller planlagt grunnkompetanse. Andel elever. Kilde: SSB

Status	Studieforberedende	Yrkesfag
Fortsatt i videregående opplæring	24	20
Gjennomført Vg3, ikke bestått	40	21
Registrert Vg3, sluttet	11	20
Bestått Vg2, ikke registrert Vg3	3	8

Status	Studieforberedende	Yrkesfag
Gjennomført Vg2, ikke bestått	4	8
Registrert Vg2, sluttet	8	5
Bestått Vg1, ikke registrert Vg2	1	1
Gjennomført Vg1, ikke bestått	3	8
Registrert Vg1, sluttet	6	8

3.2 Fullført og bestått i løpet av ti år

Det er også mulig å undersøke hvor stor andel av de som starter i videregående et gitt år, som har fullført og bestått med fagbrev eller studiekompetanse ti år etter. Det siste kullet vi har tall for, er for dem som startet i videregående opplæring i 2012. De hadde en gjennomføring på 80,2 prosent etter fem/seks år, og etter ti år hadde 85,7 prosent fullført og bestått. Gjennomføringsandelen øker mest for elever på yrkesfag, fra 72,9 etter seks år til 79,4 prosent etter ti år. Kommunevise tall for gjennomføring etter ti år finnes i vedlegg.

3.3 Skoleårsfullføring

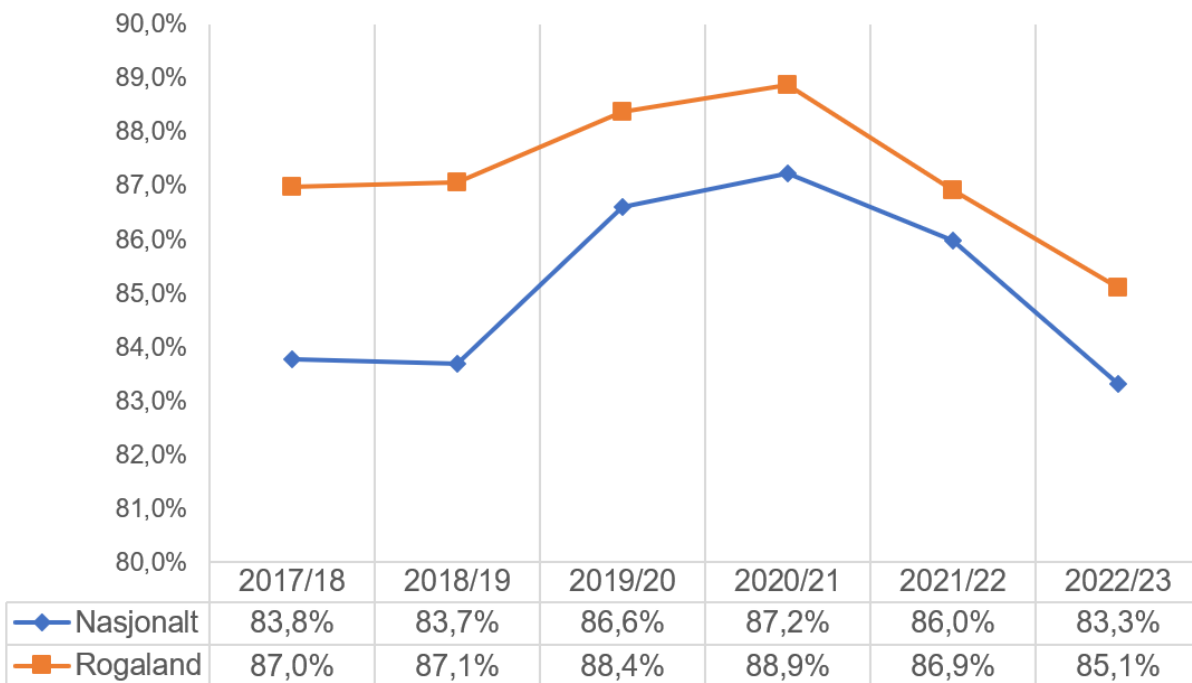
Skoleårsfullføring viser til gjennomføringen av et bestemt skoleår. Målingen tar utgangspunkt i elevene som var i skolen per 1. oktober, og undersøker om de har bestått eller ikke bestått skoleåret. Elevene som ikke består skoleåret, har enten fått karakteren 1 i ett eller flere fag, de har fått manglende vurdering, tar skoleåret over to år eller de har sluttet.

Figur 3.5 viser skoleårsfullføringen i Rogaland og nasjonalt, og vi ser at skoleårgjennomføringen er lavere for skoleåret 2022/2023 enn tidligere år. Vi har ikke sikker kunnskap om hvorfor det er slik, dette er noe som må undersøkes videre. Koronapandemien har vært trukket fram som en forklaring, men Rogaland var preget av mindre nedstenging enn mange andre fylker i landet. En faktor vi kommer tilbake til nedenfor, er at eksamen ble avholdt igjen for første gang siden før pandemien. Utviklingen er den samme nasjonalt og i Rogaland, og Rogaland har over tid hatt høyere skoleårsfullføring enn det nasjonale gjennomsnittet.

Figur 3.5 Skoleårgjennomføring i Rogaland og nasjonalt. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring.

SKOLEÅRSFULLFØRING

—◆— Nasjonalt —■— Rogaland

Tabell

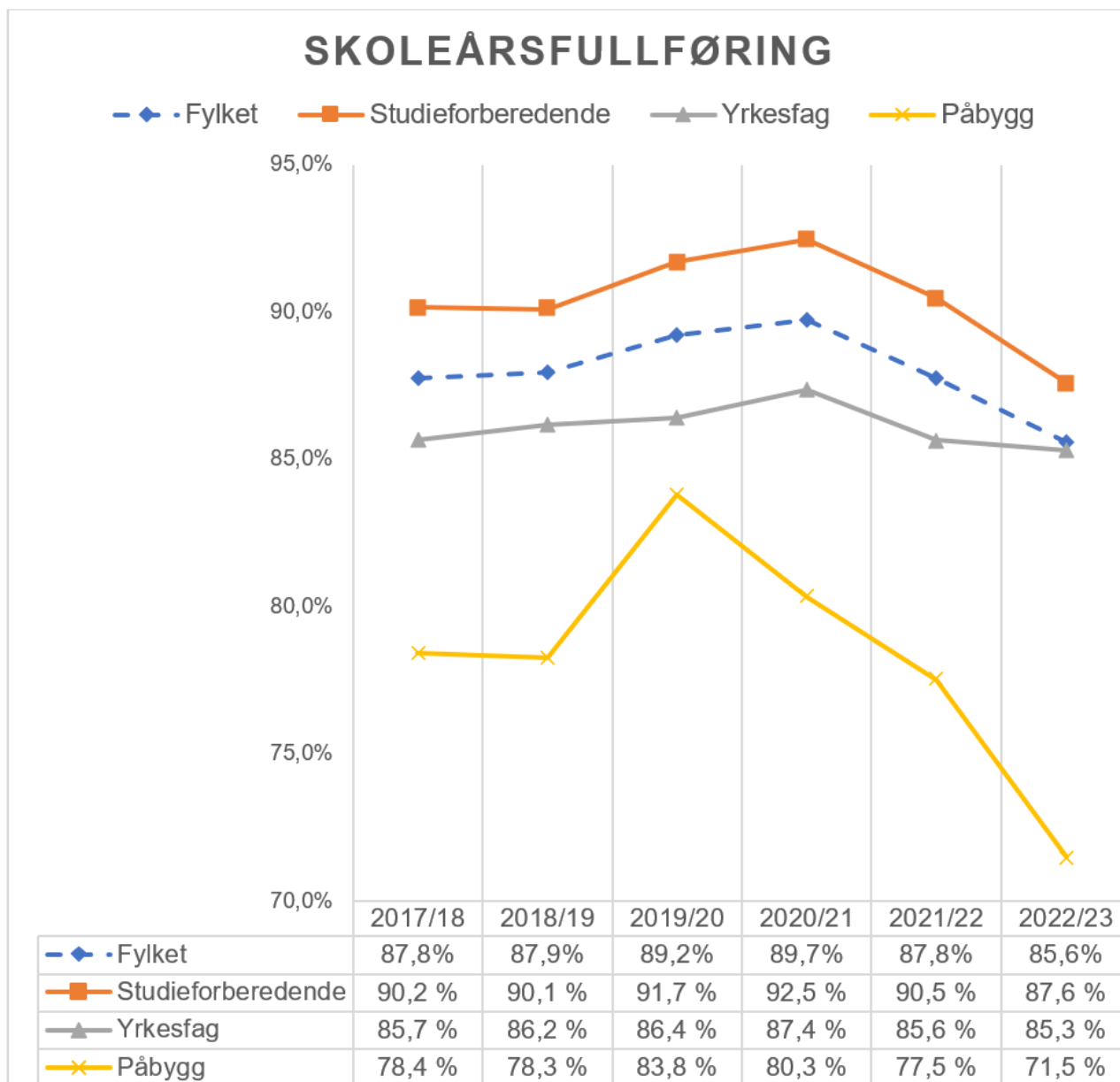
+

Figur 3.5 Skoleårgjennomføring i Rogaland og nasjonalt. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring.

Skoleår	Nasjonalt	Rogaland
2017/18	83,8%	87,0%
2018/19	83,7%	87,1%
2019/20	86,6%	88,4%
2020/21	87,2%	88,9%
2021/22	86,0%	86,9%
2022/23	83,3%	85,1%

Figur 3.4 viser utviklingen i skoleårsfullføring for fylket og fordelt på utdanningsretningene studieforbereidende, yrkesfag og påbygging til generell studiekompetanse (påbygg). Det har vært en reduksjon i skoleårsfullføringen på alle utdanningsretninger, men reduksjonen er lavest på yrkesfag og høyest på påbygg til generell studiekompetanse (påbygg).

Figur 3.6. Skoleårsgjennomføring 2017/2018 til 2022/2023 fordelt på utdanningsretning. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Tabell

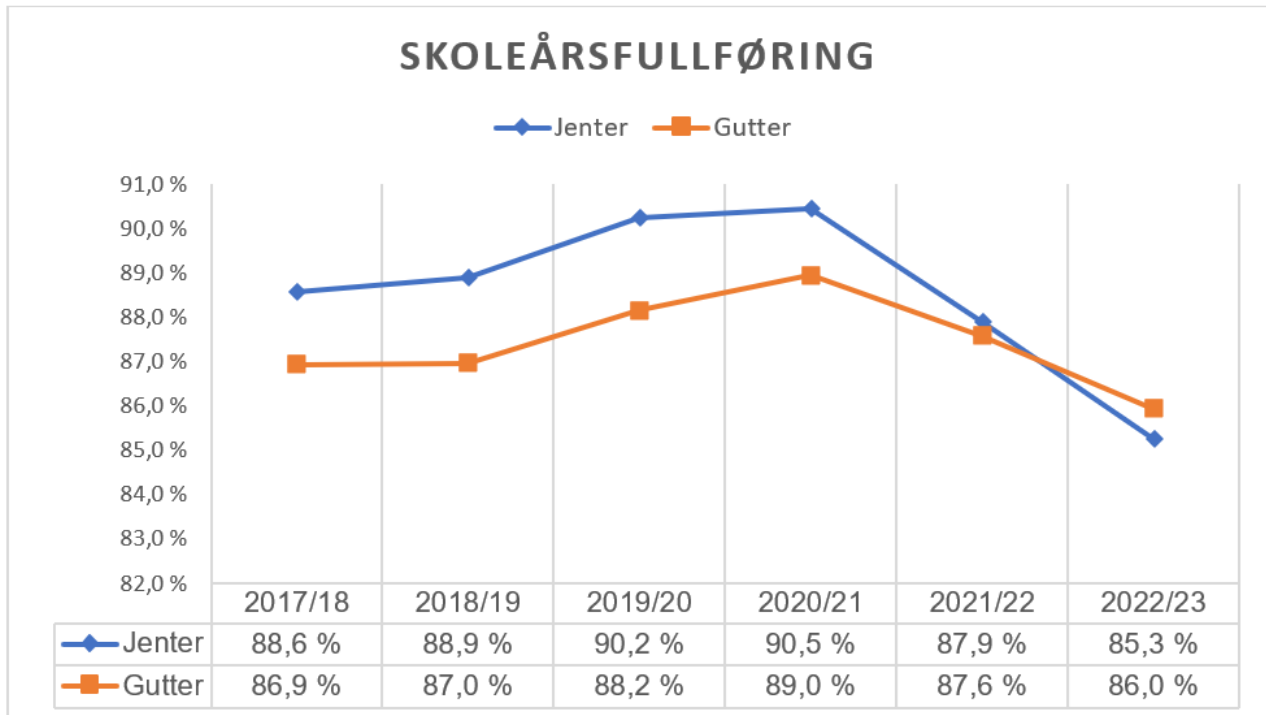
+

Figur 3.6. Skoleårsgjennomføring 2017/2018 til 2022/2023 fordelt på utdanningsretning. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Skoleår	Fylket	Studieforbereden de	Yrkesfag	Påbygg
2017/18	87,8%	90,2 %	85,7 %	78,4 %
2018/19	87,9%	90,1 %	86,2 %	78,3 %
2019/20	89,2%	91,7 %	86,4 %	83,8 %
2020/21	89,7%	92,5 %	87,4 %	80,3 %
2021/22	87,8%	90,5 %	85,6 %	77,5 %
2022/23	85,6%	87,6 %	85,3 %	71,5 %

Figur 3.7 og 3.8 viser skoleårsfullføring for gutter og jenter og etter nivå. Mens jenter tidligere har hatt rundt to prosentpoeng bedre skoleårsfullføring enn gutter, har denne forskjellen blitt mindre i løpet av pandemien, og skoleåret 2022/23 har en litt høyere andel gutter enn jenter fullført og bestått. Vi vet ikke årsaken til denne utviklingen, jenter har fortsatt i gjennomsnitt høyere grunnskolekarakterer enn gutter. Reduksjonen i skoleårsfullføring har videre vært størst på Vg3, noe som i hovedsak skyldes reduksjonen på påbygg. For yrkesfaglig og studieforberedende Vg3 er reduksjonen på 1,5 til 2 prosentpoeng.

Figur 3.7 Skoleårsgjennomføring fordelt på kjønn, alle trinn og utdanningsprogram. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

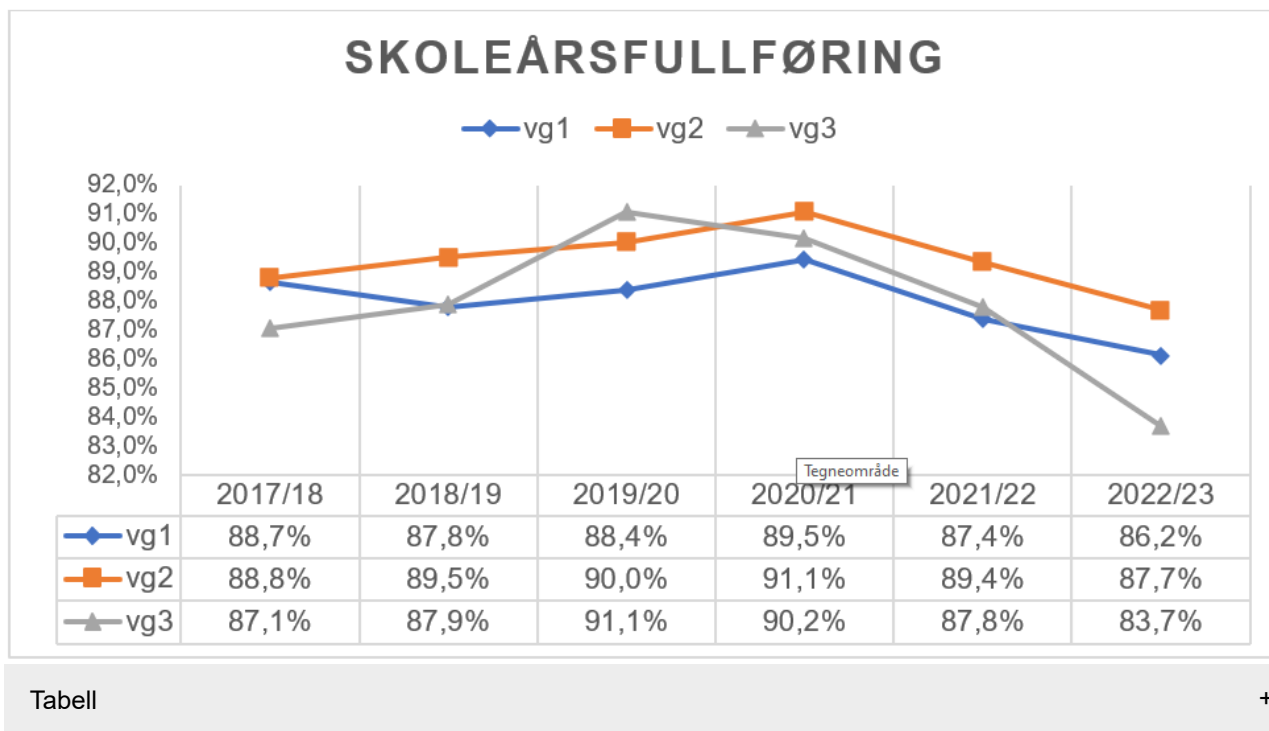
Tabell

Figur 3.7 Skoleårgjennomføring fordelt på kjønn, alle trinn og utdanningsprogram. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Skoleår	Jenter	Gutter
2017/18	88,6 %	86,9 %
2018/19	88,9 %	87,0 %
2019/20	90,2 %	88,2 %
2020/21	90,5 %	89,0 %
2021/22	87,9 %	87,6 %
2022/23	85,3 %	86,0 %

Figur 3.8 Skoleårsfullføring fordelt på skoletrinn. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Figur 3.8 Skoleårsfullføring fordelt på skoletrinn. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Skoleår	vg1	vg2	vg3
2017/18	88,1%	88,3%	86,5%
2018/19	87,2%	89,2%	87,3%
2019/20	87,9%	89,6%	90,6%
2020/21	88,9%	90,6%	89,7%
2021/22	86,9%	89,1%	87,2%
2022/23	85,6%	87,4%	83,1%

Som vi vil se i neste avsnitt, skyldes ikke nedgangen i skoleårsfullføring at flere slutter. Det kommer heller ikke av at flere elever får manglende vurdering (enten på grunn av fraværsgrrensa eller at lærer ikke har vurderingsgrunnlag). Denne andelen gikk ned fra 4 prosent til 3,7 fra skoleåret 2021/2022 til 2022/2023. Økningen i andelen som ikke består, kommer omtrent utelukkende fra økt antall elever som fikk karakteren 1. Fra skoleåret 2021/2022 til 2022/2023 økte denne andelen fra 1,8 til 4 prosent (352 flere elever). Økningen var størst

på Vg3, fra 1,9 til 5,7 prosent. Dette har trolig sammenheng med at eksamen ble avholdt for første gang på tre år. 341 elever fikk karakteren 1 til skriftlig eksamen, og av disse hadde 54 karakteren 1 også til standpunkt. På den annen side, hadde 109 elever karakteren 1 i standpunkt, og 51 av disse fikk karakteren 2 eller bedre til skriftlig eksamen.

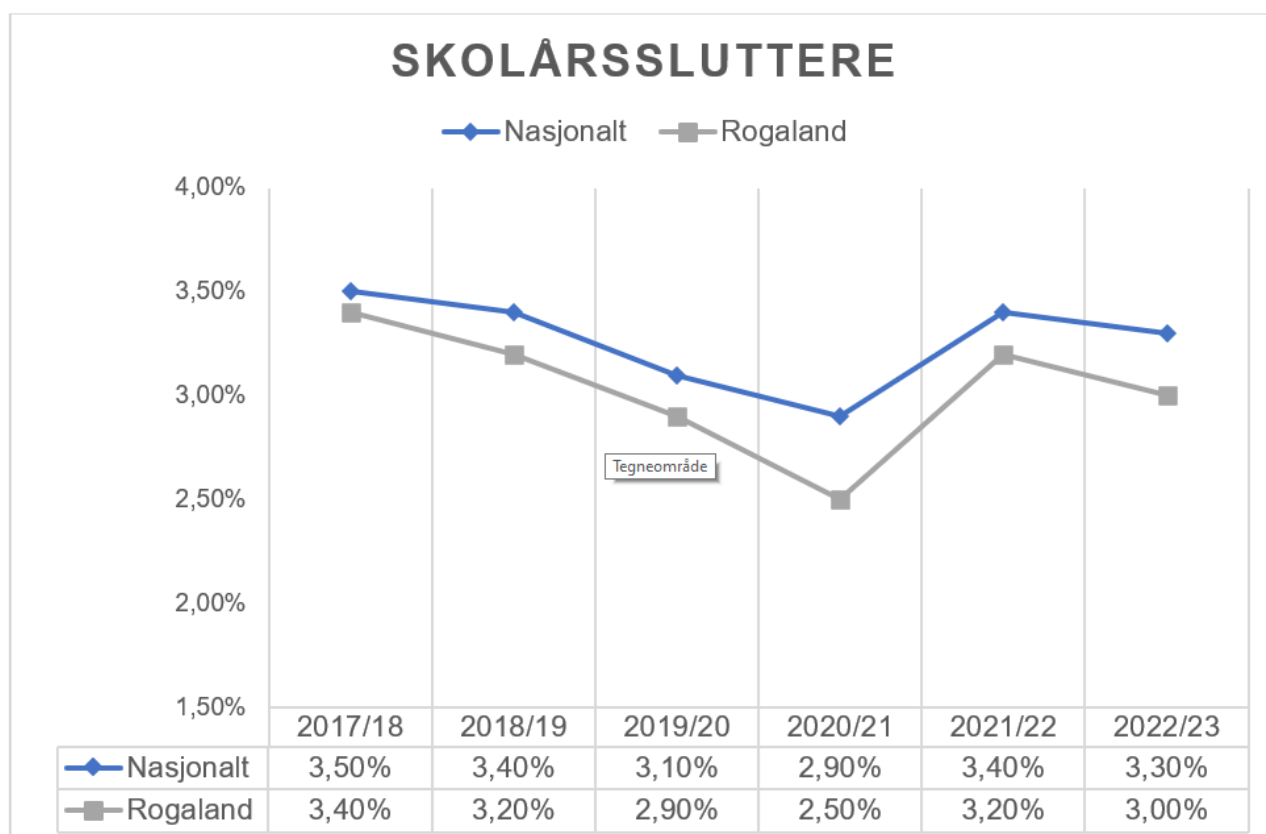
Skoleåret 2018/2019, siste år før pandemien, fikk 197 elever karakteren 1 til skriftlig eksamen. Det har dermed vært en økning i antallet elever som ikke består eksamen. Dette kan skyldes flere forhold, blant annet hvor forberedte eller trente elevene var på eksamenssituasjonen, og til neste eksamensgjennomføring vil det vurderes om dette kan forebygges med eksamensforberedende kurs.

Det vil kreve en intensiv innsats for å sikre at elevene kan ta ny, utsatt og særskilt eksamen (NUS eksamen) for å bestå skoleåret senere for at de skal få gjennomført opplæringsløpet.

3.3.1 Elever som har sluttet i løpet av skoleåret

Elever som slutter i løpet av skoleåret er av spesiell interesse, siden elevene gir opp utdanningsløpet de startet på. Figur 3.9 viser utviklingen i andelen skoleårsluttere de siste seks årene i Rogaland og nasjonalt. Vi ser at andelen sluttere fra ordinær opplæring er litt lavere skoleåret 2022/2023 både nasjonalt og i Rogaland.

Figur 3.9 Prosentandel elever som sluttet fra ordinær opplæring i løpet av skoleåret i Rogaland og nasjonalt 2017/18 til 2022/23. Kilde Qlik sense.

Tabell

+

Figur 3.9 Prosentandel elever som sluttet fra ordinær opplæring i løpet av skoleåret i Rogaland og nasjonalt 2017/18 til 2022/23. Kilde Qlik sense.

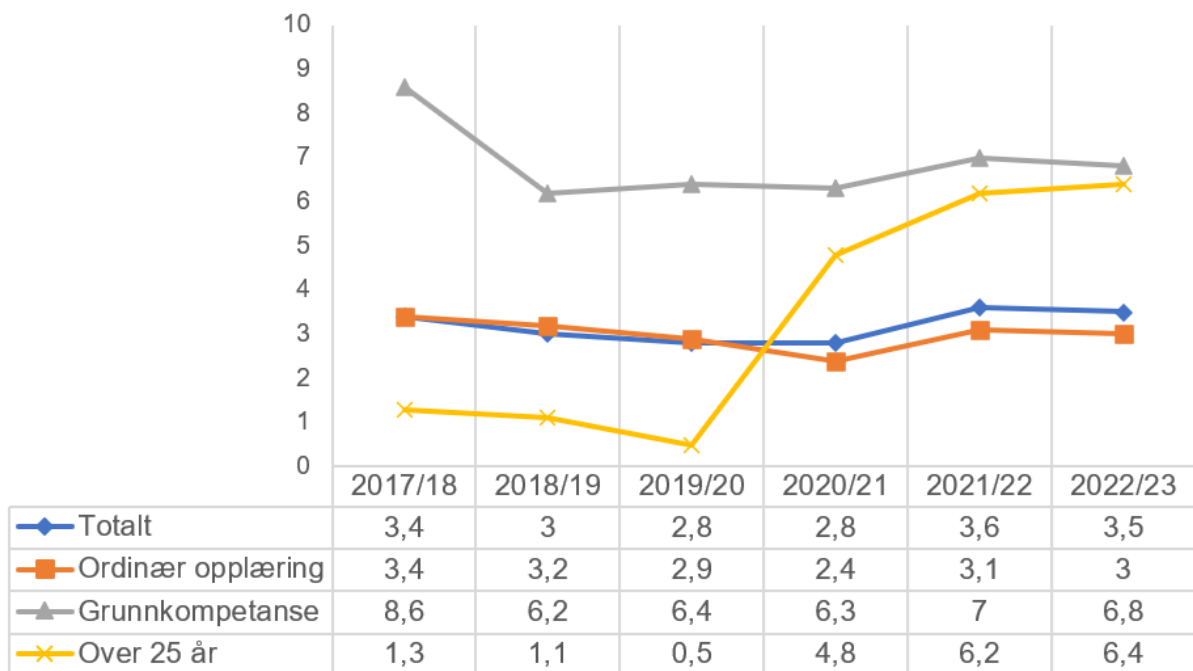
Skoleår	Nasjonalt	Rogaland
2017/18	3,50 %	3,40 %
2018/19	3,40 %	3,20 %
2019/20	3,10 %	2,90 %
2020/21	2,90 %	2,50 %
2021/22	3,40 %	3,20 %
2022/23	3,30 %	3,00 %

Figur 3.10 viser andelen elever som sluttet etter opplæringstype. Totalt sluttet 643 elever, en andel på 3,5 prosent. Dette er omtrent samme andel som før pandemien. Andelen grunnkompetanseelever som sluttet var 6,8 prosent (46 elever), mens andelen som sluttet fra ordinær opplæring var 3 prosent (466 elever). I tillegg viser figuren andelen over 25 år (i ordinær opplæring, ikke voksenopplæring) som sluttet, og denne var på 6,4 prosent (131 elever). Vi vet ikke hvorfor denne andelen har økt så mye de siste årene.

Figur 3.10 Prosentandel elever som sluttet fra videregående skole i løpet av skoleåret 2017/18 til 2022/23. Kilde Qlik Sense/Vigo Opplæring.

SKOLEÅRSSLUTTERE

◆ Totalt ■ Ordinær opplæring ▲ Grunnkompetanse ✕ Over 25 år

Tabell

+

Figur 3.10 Prosentandel elever som sluttet fra videregående skole i løpet av skoleåret 2017/18 til 2022/23. Kilde Qlik Sense/Vigo Opplæring.

Skoleår	Totalt	Ordinær opplæring	Grunnkompetanse	Over 25 år
2017/18	3,4	3,4	8,6	1,3
2018/19	3	3,2	6,2	1,1
2019/20	2,8	2,9	6,4	0,5
2020/21	2,8	2,4	6,3	4,8
2021/22	3,6	3,1	7	6,2
2022/23	3,5	3	6,8	6,4

3.4 Videregående opplæring for voksne

Det utarbeides årlig en gjennomføringsrapport for videregående opplæring for voksne i Rogaland. Rapporten for skoleåret 2022/2023 er ikke klar ennå, og vil bli lagt fram i en egen politisk sak senere.

3.5 Tiltak for økt gjennomføring

Målsettingen om økt gjennomføring fører til at fylkeskommunen iverksetter en rekke tiltak. De fleste tiltakene er for elever som er i opplæring i skole, mens noen er for elever som har sluttet fra ordinær opplæring.

3.5.1 Oppfølgingsansvarlige

Hver skole har en avdelingsleder som har som del av sitt ansvarsområde å være oppfølgingsansvarlig. De oppfølgingsansvarlige skal ivareta helheten og sammenhengene mellom ulike tiltak og tjenester for at flere elever skal fullføre og bestå opplæringen. Og de skal følge opp skolens forpliktelser overfor elever som står i fare for å slutte, elever som slutter, stryker eller ikke får vurdering i fag. Hvert år arrangeres det to samlinger for skolene sine oppfølgingsansvarlige.

I skoleåret 22/23 har to tilskuddsordninger finansiert tiltak for økt gjennomføring på skolene:

- **Intensivmidler:** Dette er en lokal tilskuddsordning som har som målsetting å bidra til økt fullføring (se sak 52/2023). 16 skoler søkte og fikk tildelt midler høst 22, med mål om å følge opp egne elever som hadde behov for ekstra hjelp enten i grupper eller individuelt. Fagene matematikk, tysk, spansk går igjen, og det er faglærer på skolene som underviser elevene. Intensivmidlene omfatter også elever som skal opp til NUS-eksamen.
- **Fullføringsmidler:** Dette er en nasjonal tilskuddsordning som ble vedtatt i forbindelse med pandemien, og er et tilskudd for økt fullføring. 22 skoler søkte skoleåret 22/23 om fullføringsmidler med mål om å øke gjennomføringen på egen skole. Skolene kunne søke om midler til følgende tiltak: «*Tiltak for elever som kan stå/eller står i fare for ikke å kunne fullfører skoleåret. Ekstra tiltak for bedre gjennomføring i kroppsøving. Leksehjelp*». Om lag 3200 elever har vært delaktig i ett eller flere tiltak.

Tilskuddsordningene bidrar til at skolene kan planlegge ekstra støtte til elever som trenger det i kortere eller lengre perioder. Dette fører til opplevelse av å mestre skolearbeidet og økt gjennomføring.

3.5.2 Sommerskolen

Sommerskolen er et gratis tilbud til alle elever, tidligere elever eller lærlinger med stryk eller ikke bestått (IV) i et fag. Gjennom ni intensive dager med undervisning får elevene en ny sjanse til å få beståttkarakter. Undervisningen ble gjennomført på to vertsskoler; Bryne vgs. og Bergeland vgs.

I år hadde Sommerskolen 120 påmeldte elever, 63 elever møtte opp. Elevene melder seg på Sommerskolen før de får standpunktkarakter. Dermed er det flere som trekker seg like før Sommerskolen starter, fordi de allerede har bestått faget de er påmeldt. I år er antallet deltakere litt lavere enn tidligere år, antagelig fordi skolene jobber godt med å følge opp elevene som står i fare for å ikke få vurdering. Sommerskolen arrangeres før sensuren på

eksamen er kjent, og er derfor ikke en mulighet for elever som får karakteren 1 til eksamen (før eventuelt året etter).

31 elever tok eksamen i enten naturfag, historie eller religion, og 84 prosent (27 elever) besto eksamen. Resten av elevene (32) skal ta eksamen i matematikk og engelsk i november. Med de nye læreplanene i Kunnskapsløftet har ikke Sommerskolen anledning til å gjennomføre eksamen for disse elevene. Sommerskolen har kun mulighet til å gjennomføre eksamen i lokalgitte muntlige eksamener.

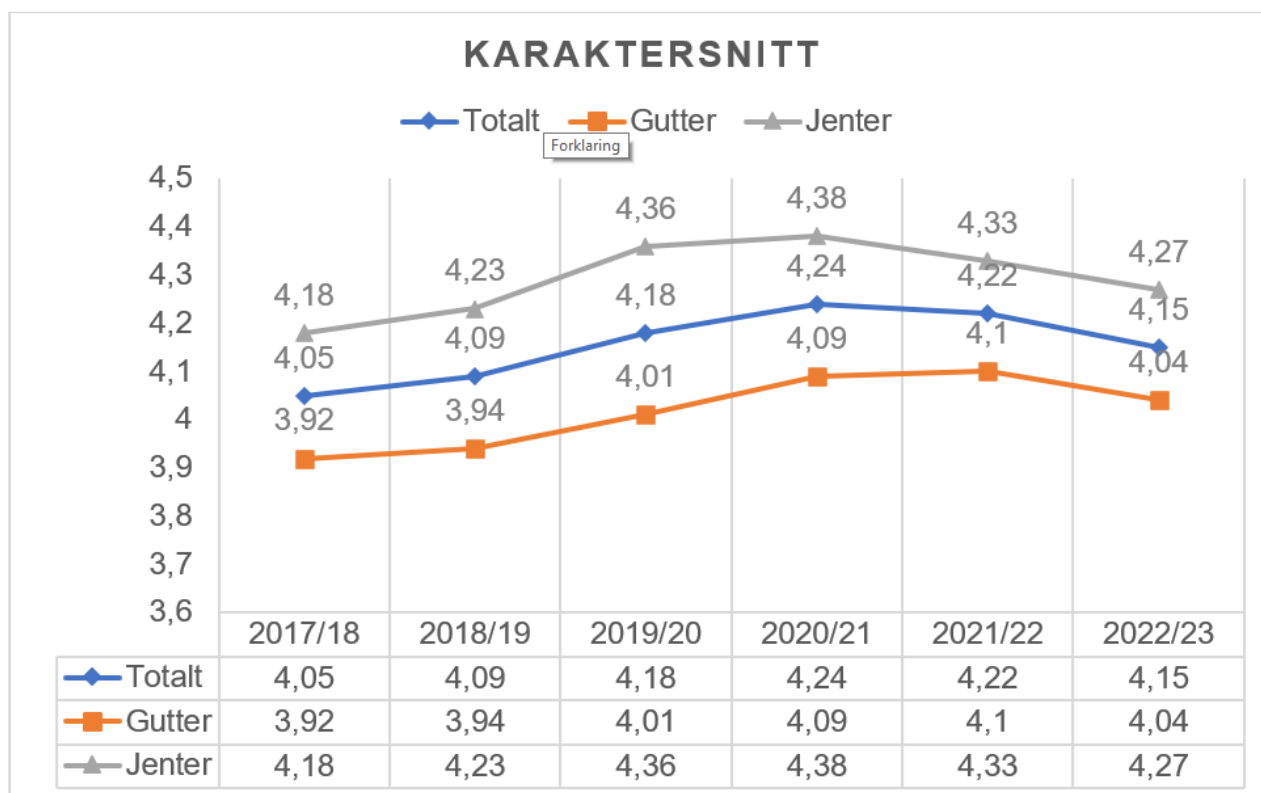
4 Læringsresultater fra skole

Elevenes gjennomsnittlige karakterer økte under pandemien, og ble redusert skoleåret 2022/2023, hovedsakelig på grunn av at eksamen ble gjennomført igjen for første gang siden 2019. Flere avla eksamen som privatist for å ta fagbrev som praksiskandidat.

4.1 Karakterer

Elevenes gjennomsnittlige karakterer økte under pandemien, sannsynligvis som følge av avlyste eksamener. Figur 4.1 viser en liten reduksjon i karaktergjennomsnittet fra 2021/22 til 2022/23. Reduksjonen er like stor for gutter som jenter. Utviklingen er også noenlunde lik på yrkesfag og studieforbereidende (ikke vist i figuren).

Figur 4.1 Karaktergjennomsnitt totalt og for gutter og jenter fra 2017/2018 til 2022/2023. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring.

Tabell

+

Figur 4.1 Karaktergjennomsnitt totalt og for gutter og jenter fra 2017/2018 til 2022/2023. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring.

Skoleår	Totalt	Gutter	Jenter
---------	--------	--------	--------

Skoleår	Totalt	Gutter	Jenter
2017/18	4,05	3,92	4,18
2018/19	4,09	3,94	4,23
2019/20	4,18	4,01	4,36
2020/21	4,24	4,09	4,38
2021/22	4,22	4,1	4,33
2022/23	4,15	4,04	4,27

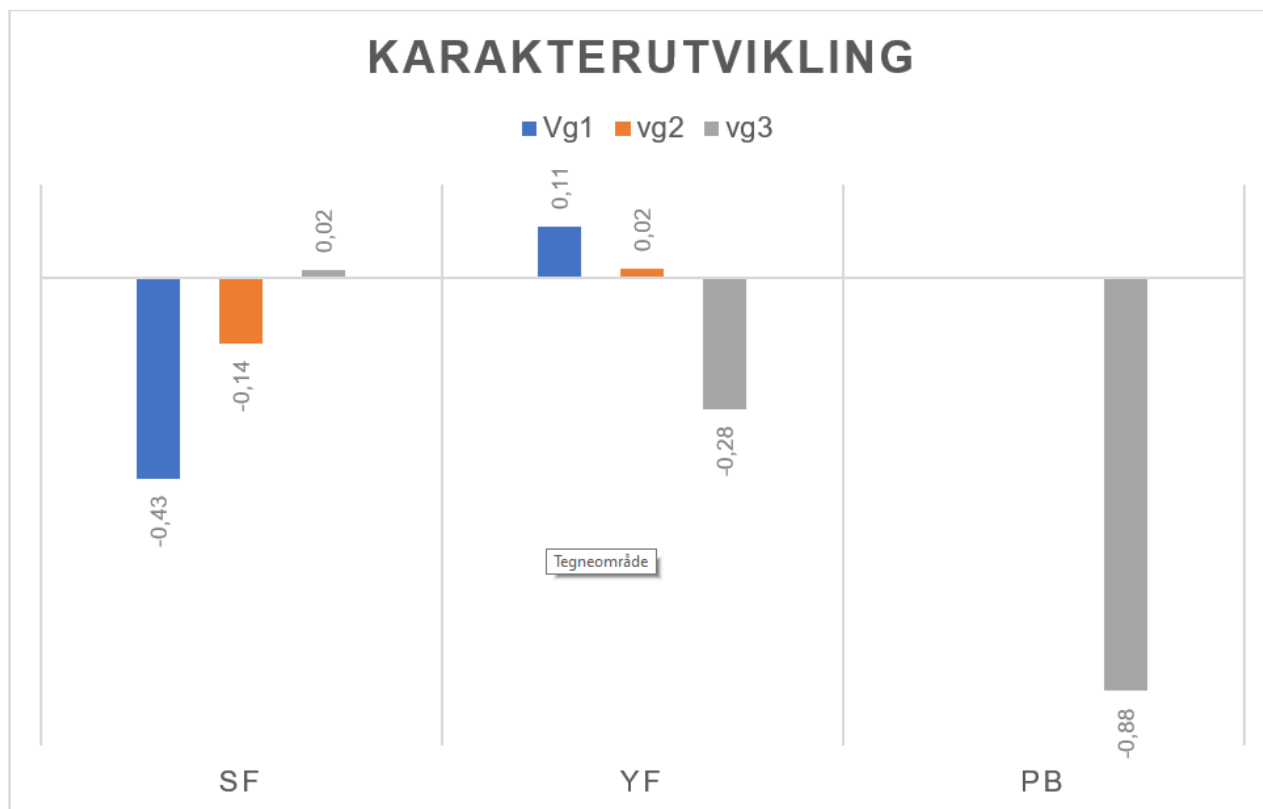
4.2 Karakterutvikling

Vi kan også se på hvordan elevenes gjennomsnittskarakterer utvikler seg fra trinn til trinn. Figur 4.2 viser gjennomsnittlig karakterutvikling fra grunnskolen til Vg1 (Vg1 i figuren), fra Vg1 til Vg2 og fra Vg2 til Vg3 fra skoleåret 2021/22 til 2022/23. Merk at figuren kun viser karakterutvikling for elever som hadde utvikling mellom trinn disse årene. Vi ser at elever som startet på studieforbereende utdanningsprogram, i gjennomsnitt gikk ned 0,43 karakterpoeng fra 10. trinn til Vg1, mens elever som startet på yrkesfag i gjennomsnitt gikk opp 0,11.

Fra Vg1 til Vg2 er den gjennomsnittlige endringen i karakter mindre, men elever på studieforbereende gikk ned 0,14 karakterpoeng i gjennomsnitt, mens elever på yrkesfag gikk opp 0,02.

Fra Vg2 til Vg3 gikk elever på studieforbereende opp 0,02, mens elever på yrkesfaglig som gikk på programmer knyttet til yrkeskompetanse i skole gikk ned 0,28 og elever på påbygging til generell studiekompetanse (påbygg) gikk ned 0,88 karakterpoeng. For påbygg viser figuren kun karakterutvikling for elever som var i Vg2 yrkesfag året før, og det gjelder 218 av 457 elever på påbygging til generell studiekompetanse på Vg3-nivå. De som tar påbygg etter først å ha tatt fagbrev (nesten 400) vil ha Vg2-karakterer fra flere år tilbake.

Figur 4.2 Karakterutvikling fra forrige skoleår fordelt på trinn og utdanningsretning. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Tabell

+

Figur 4.2 Karakterutvikling fra forrige skoleår fordelt på trinn og utdanningsretning. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Nivå	SF	YF	PB
Vg1	-0,43	0,11	
vg2	-0,14	0,02	
vg3	0,02	-0,28	-0,88

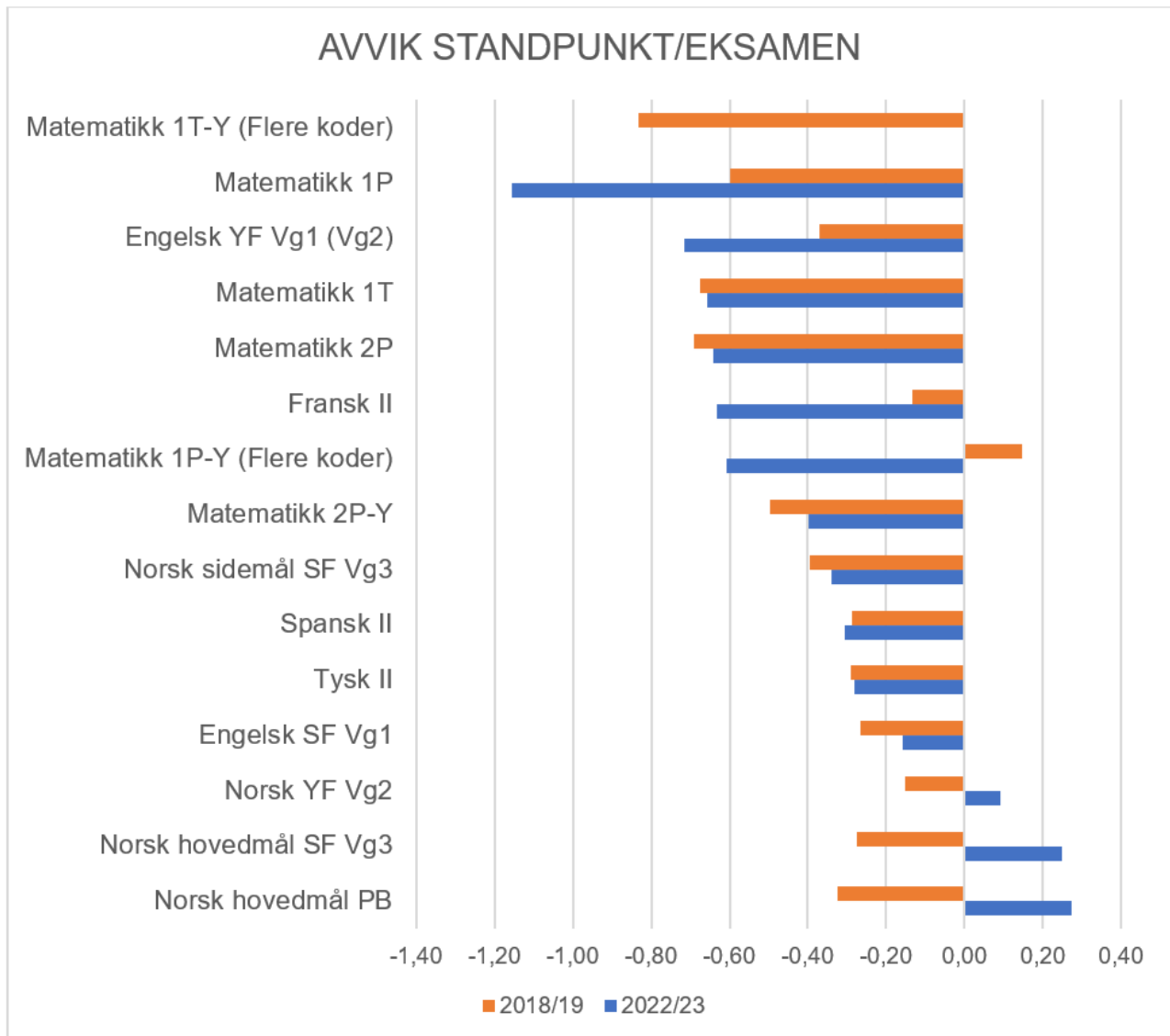
4.2.1 Standpunkt versus eksamenskarakter

Standpunktkarakterer og eksamenskarakterer er begge uttrykk for elevens kompetanse ved avslutningen av opplæringen, men de er allikevel to forskjellige uttrykk for sluttkompetanse. Mens standpunktkarakterene skal fastsettes på et så bredt grunnlag som mulig, er de skriftlige eksamenskarakterene uttrykk for det eleven viser av kompetanse i en skriftlig vurderingssituasjon. Det er derfor ikke et mål at karakterene skal være identiske, men det er interessant å undersøke sammenhengen mellom de to karakterene.

På nasjonalt nivå, viser en analyse fra Utdanningsdirektoratet at nesten halvparten av elevene i videregående opplæring går ned i karakter til eksamen. Figur 4.3 viser avviket mellom standpunkt- og eksamenskarakter i Rogaland skoleåret 2018/2019 (forrige år eksamen ble avholdt) og 2022/2023. Figuren viser at elevene skoleåret 2022/23 gikk ned i eksamenskarakter i de fleste fagene unntatt norsk hovedmål på Vg3 studieforbereende og påbygg. At det er en positiv differanse her, har sammenheng med at elevene fikk velge om de ville beholde eksamenskarakteren eller ei (se under). Faget med størst avvik mellom standpunkt og eksamen var Matematikk 1P (praktisk matematikk på Vg1 studieforbereende utdanningsprogram). Matematikk 1T-Y (teoretisk matematikk på Vg1 yrkesfag) hadde et negativt avvik i 2018/2019, men ingen elever fra offentlige videregående skoler i Rogaland ble trukket ut til skriftlig eksamen i dette faget våren 2023.

Videre viser analysen fra Utdanningsdirektoratet at jenter går mer ned i karakter til eksamen enn gutter, og dette kan ha sammenheng med at jentene har høyere karakterer i utgangspunktet. Jenter går i gjennomsnitt mer ned til eksamen enn gutter også i Rogaland (ikke vist i figuren). Avviket i matematikk 1P var omtrent likt for gutter og jenter, men jenter gikk i gjennomsnitt opp i karakter til eksamen i norsk på Vg2 yrkesfag. Jenter gikk en del mer ned i karakter enn gutter til eksamen i matematikk 2P og 2P-Y, samt i engelsk på Vg1 studieforbereende.

Figur 4.3 Avvik standpunkt/eksamen utvalgte fag, Rogaland, 2018/19 og 2022/23. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Tabell

+

Figur 4.3 Avvik standpunkt/eksamen utvalgte fag, Rogaland, 2018/19 og 2022/23. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Fag	2022/23	2018/19
Norsk hovedmål PB	0,27	-0,33
Norsk hovedmål SF Vg3	0,25	-0,28
Norsk YF Vg2	0,09	-0,15

Fag	2022/23	2018/19
Engelsk SF Vg1	-0,16	-0,27
Tysk II	-0,28	-0,29
Spansk II	-0,31	-0,29
Norsk sidemål SF Vg3	-0,34	-0,40
Matematikk 2P-Y	-0,40	-0,50
Matematikk 1P-Y (Flere koder)	-0,61	0,15
Fransk II	-0,63	-0,13
Matematikk 2P	-0,64	-0,69
Matematikk 1T	-0,66	-0,68
Engelsk YF Vg1 (Vg2)	-0,71	-0,37
Matematikk 1P	-1,16	-0,60
Matematikk 1T-Y (Flere koder)	-	-0,83

4.2.2 Eksamensgjennomføring

Våren 2023 var første gang eksamen ble avholdt etter pandemien. Parallelt med at eksamen ble avlyst i årene 2020-2022, er det blitt innført et nytt digitalt gjennomføringssystem for skriftlig eksamen, med nye eksamensoppgaver som skal være i tråd med den pedagogiske utviklingen i LK20 og den tekniske utviklingen i samfunnet generelt.

I Rogaland ble det arrangert et stort antall eleveksamener våren 2023, fordelt på følgende eksamensformer:

- Skriftlig eksamen: 950 partier
- Muntlig eksamen: 589 partier

- Muntlig-praktisk eksamen: 335 partier
- Praktisk eksamen: 450 partier

Feil på Utdanningsdirektoratet sine systemer førte til påloggingsproblemer under eksamen 22. mai 2023. Dette var dagen for blant annet eksamen i norsk hovedmål. I tillegg var det problemer med tilgang til digitale hjelpemidler under eksamen i norsk sidemål 19. mai 2023. Resultatet av disse problemene var at skoleeier på vegne av 3443 elever som ønsket det, søkte annullering av eksamen. Etter fellessensur var det 698 elever (ca. 20% av de 3443 som søkte annullering) som ønsket å beholde eksamenskarakteren. I tillegg søkte noen skoler om annullering av eksamen i norsk sidemål for elever som hadde mangelfull tilgang til hjelpemidler under eksamen i norsk sidemål 19. mai.

Det var svært få feil i selve eksamensoppgavene. Likevel har eksamens-gjennomføringen våren 2023 vist at heldigital eksamen er sårbar. Vi hadde god beredskap sammen med IKT-avdelingen i hele eksamensperioden, og opplevde ikke problemer på eksamensdagene på grunn av lokale forhold.

Gitt omfanget av muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eleveksamen, opplevde vi få problemer med avviklingen av disse. Selv om det kunne se ut som om vi kom til å mangle sensorer til lokalt gitt eksamen i april, gikk sensorkabalen seg til, og disse eksamenene ble gjennomført som normalt.

4.2.3 Klage på standpunkt, muntlig lokalt gitt eksamen og privatisteksamen

Det har vært sammenhengende nedgang i antall klager på standpunkt og lokalt gitt eksamen siden 2016. I de tre korona-årene (2020, 2021 og 2022) sank antallet klager, og dette kan trolig til dels forklares med at eksamen ble avlyst. I 2023 var det totalt 132 klager på karakterer, mot 136 i 2022. I 2023 var 100 av klagene på standpunkt-karakter og 32 på lokalt gitt eksamen og privatisteksamen. Av de 100 klagene på standpunkt-karakter, fikk 37 medhold. De vanligste årsakene til at klageren fikk medhold, var at det ikke ble vist til eksempler på elevens kompetanse og at det var uklart om det ble gjennomført en samlet vurdering av elevens kompetanse. Det var flest klager på karakteren i kroppsøving (tolv), og dette er en økning fra sju klager på kroppsøving året før.

Tabell 4.1. Antall klager og antall og andel som fikk medhold i klagen

År	Antall klager	Antall medhold	Andel medhold
2022	136	55	40
2023	132	41	31

4.3 Privatister

Det er mulig å avlegge privatisteksamen i fag som ikke er bestått, som personer mangler eller for å forbedre karakterer. Selv om privatisteksamen har vært gjennomført under koronapandemien, har det vært en nedgang i antall eksamener, også etter pandemien. I kalenderåret 2022 ble det arrangert 10 500 eksamener som er en nedgang fra 2021 da det ble arrangert 11 500 eksamener. Nedgangen skyldes først og fremst at

forbedringsprivatister i mindre grad enn tidligere melder seg opp til eksamen. Grunnen til dette er at eleveksamen har vært avlyst under pandemien, og elevene har ikke hatt eksamenskarakterer å forbedre.

Det har likevel vært en økning i eksamener for praksiskandidater som etter mange år i arbeidslivet ønsker å ta fagbrev. Som i forrige skoleår har det vært en økning i antall privatister innen helse- og oppvekstfag mens det er en nedgang innen bygg- og anleggsgfag. Vi ser også en økende popularitet i yrkesfag, som for eksempel brønnfagene, der oppmeldingstallene er på vei oppover. De fleste som tar privatisteksamen ønsker å formalisere sin realkompetanse, få studiekompetanse eller skifte yrke. Fylkeskommunen tilbyr gratis eksamensforberedende kurs og eksamen for personer som har lang og allsidig praksis innenfor sitt fag. Dette er forberedende kurs til Vg3-eksamen som er en del av praksiskandidatordningen. I tillegg kan elever med ikke vurdering i fag (IV) melde seg opp som privatister og avlegge eksamen på sommerskolen.

4.4 Tiltak for bedre læringsresultater

4.4.1 Nettskolen

Nettskolen Rogaland i har siden oppstarten i 2007 gjennomgått store endringer. Den ble etablert for fire distriktsskoler og er i dag en nettskole for alle videregående skoler i Rogaland. Nettskole er til for kronisk syke elever, lærlinger og i økende grad for voksne som ønsker en mer fleksibel opplærings situasjon.

Skoleåret 2022/23:

- 623 elever fikk opplæring i 43 fag.
- 37 lærere fra ulike videregående skoler var nettlærere.
- 325 elever fra 17 skoler tok ett programfag eller språkfag.
Dette var fag elevene ikke fikk tilbud om på egen skole, og over halvparten av elevene var fra distriktsskolene i Ølen, Dalane, Sauda og Strand.
- 22 kronisk syke elever fikk individuell tilrettelegging i ett eller to fellesfag.
- 60 lærlinger tok 4. påbygg parallelt med at de var lærling.
- 279 voksne tok fag som gir generell studiekompetanse; norsk, engelsk, samfunnsfag, historie, naturfag og matematikk.

Brukerundersøkelser viser stor grad av tilfredshet med tilbudet og mange fremhever hvor viktig det er for den enkelte å ha den fleksibiliteten nettundervisningen er. Målsettingen er å utvikle skolen både som alternativt opplæringstilbud og som ressurs senter for digital, nettbasert opplæring basert på «Strategisk plan - Nettskolen Rogaland 2018» og fullføringsreformen.

4.4.2 Entreprenørskap i den videregående utdanningen

«Veikart for entreprenørskap i den videregående utdanningen i Rogaland» ble revidert våren 2022 og ble godkjent i [sak 31/2022 i Opplæringsutvalget 31.05.2022](#). I Fylkestinget 11.12.18 ble det bevilget kr 1.000.000, - til skoler som ønsker å øke entreprenørskapsaktiviteten. For 2022 og 2023 er det bevilget kr 1.500.000 til hvert av årene. Skoleåret 2022/2023 mottok ti fylkeskommunale og fem private skoler midler til entreprenørskapskoordinator ved skolen. De fylkeskommunale skolene er: Bryne, Dalane, Godalen, Haugaland, Hetland, Sandnes, Strand, Vardafjell, Ølen og Åkrehamn.

Skoleåret 2022/2023 deltok 1195 elever i ungdomsbedrift, 1458 i innovasjonscamp og 1076 i «Sjef i eget liv». Skoleåret 2022/23 har det vært gjennomført kurs i Ungdomsbedrift og innovasjonscamp for til sammen 93 lærere. (Innovasjonscamp: 41. Ungdomsbedrift: 52). Det har også blitt avholdt nettverkssamling for Ungdomsbedriftslærere og 66 lærere fra 14 ulike skoler deltok på samlingen.

Deltakelsen i Ungt entreprenørskap (UE) var noe lavere enn målsetningen for skoleåret 2022/2023. I all hovedsak skyldes dette lærerstreiken ved oppstarten av skoleåret. Særlig skolene i nord-fylket ble hardt rammet og flere valgte å ikke gå i gang med Ungdomsbedrift fordi de mistet de første seks ukene. Det gjorde også at færre lærere hadde anledning til å delta på kurs i Ungt Entreprenørskap. Antallet elever på ungdomsbedrift har imidlertid aldri vært høyere i Rogaland. Det sier noe om at det også var flere lærere som tok i bruk ungdomsbedrift som tidligere ikke har brukt metoden.

Både lærere og elever som deltar i Ungt Entreprenørskap sine program gir gode tilbakemeldinger. Arbeidsmetodikken i ungt entreprenørskap skal bidra til å nå målsetningene i de fire satsingsområdene for videregående opplæring i Rogaland. Elevene lærer fag ved hjelp av praktiske og virkelighetsnære metoder og de trener samtidig på egenskaper som blir viktige den dagen de skal ut i arbeidslivet: problemløsning, gjennomføringsevne, kreativitet, samarbeid, selvtillit og det å ta ansvar og initiativ i møte med utfordringer.

Tabell 4.2 Oversikt over aktivitet i Ungt entreprenørskap 2019/2020 til 2022/2023 samt målsetning for 2023/2024. Andel elever er regnet ut på bakgrunn av totalt antall elever.

Program	Ant Elever 2 019/20	Andel 2 019/20	Ant Elever 2 020/21	Andel 2 020/21	Ant Elever 2 021/22	Andel 2 021/22	Ant Elever 2 022/23	Andel 2 022/23
Ungdomsbedrift	1122	20%	1040	16,2%	1126	17,7%	1195	19,4%
Innovasjonscamp	1101	17,5%	777	12%	1468	23,2%	1458	23,7%
Sjef i eget liv	970	36,6%	2525	39,2%	1489	23,5%	1076	17,5%

4.4.3 Forberedende tilbud for minoritetsspråklige

Forberedende tilbud er en fellesbetegnelse for tilbudene innføringskurs i norsk og kombinasjonsklasse. Målgruppen er ungdom som trenger å styrke norskerdighetene og/eller grunnskolekompetansen for å kunne starte i ordinær videregående opplæring. Tilbudet er både faglig forberedelse og for at elevene skal gjøre rett valg av utdanningsprogram når de begynner i ordinær videregående opplæring. Tiltaket er grundig beskrevet i egen sak til opplæringsutvalget: Forberedende tilbud for minoritetsspråklig ungdom, OU 41/2022.

Skoleåret 2022/2023 var det totalt 23 klasser med kombinasjonsklasser/ innføringsklasser, med elever fra 41 ulike land. Dette er en betydelig økning fra skoleåret 2021/2022, hvor antall klasser var 14,5. Denne økningen skyldes det høye antallet bosetninger av fordrevne fra Ukraina.

4.4.4 Helhetlig fag- og yrkesopplæring (HFY)

HFY er en arena for kompetanseutvikling, dialog, fellesforståelse og felles ansvar for et helhetlig 4-årig opplæringsløp. Her møtes offentlige og private skoler, opplæringskontor, bedrifter og prøvenemnder innenfor hvert av de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, med målsetting om i størst mulig grad sikre overgangen mellom opplæring i skole og bedrift.

Instruktører, faglige ledere og prøvenemndsmedlemmer frikjøpes til å arbeide med eksempelvis felles forståelse for nytt læreplanverk og vurderingspraksis, sammen med skolens personale. Midlene hentes fra Tilskuddsordning til kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen.

Seksjonene opplæring i skole og opplæring i bedrift samarbeider om å arrangere kartleggingsksamlinger, workshops og kurs utfra lokale behov. I tillegg driver skoler og opplæringskontor lokale HFY-tiltak, hvor man bl.a. samarbeider om lokale læreplaner i faget Yrkesfaglig fordypning.

Skoleåret 2022/2023 deltok om lag 900 personer i HFY i Rogaland. Instruktører, faglige ledere og prøvenemndsmedlemmer utgjør ca. 70% av deltakerne, øvrige deltakere var lærere og ledere fra de videregående skolene.

4.4.5 Internasjonalisering

I 2019 var bare tre til fire skoler aktive i ulike mobilitetsprogrammer. Dette har endret seg drastisk. Fra 2021 begynte ny programperiode for Erasmus, som gav mulighet til å søke om akkreditering. Dette gir skolen forutsigbarhet i hele programperioden (som er på 7 år), til å sende lærere og elever på jobbskygging, kurs eller utveksling. I tillegg hadde fylkeskommunen en gjennomgang av «gratisprinsippet» som medførte strengere regler for å kunne be foreldre om penger til elevturer. Erasmus ble dermed et viktig program. Fra første søkerrunde i 2020 fram til dags dato er 14 skoler (inkludert sentraladministrasjonen) akkreditert. I tillegg er fem skoler, som ikke er akkreditert ennå, med i ett eller begge av fylkesadministrasjonens program. Som det går fram av tabell 4.3, har Rogaland fylkeskommune fått mye penger tildelt. Det er fremdeles et stort, uforløst potensial i Erasmus+ systemet, og Rogaland fylkeskommune vil ha mye å tjene på at alle skolene får egen akkreditering, og dermed tilgang til å søke midler fra Erasmus+.

Tabell 4.3 Tildeling til Rogaland fylkeskommune – Erasmus elev- og lærermobilitet. Siste kolonne viser hvilket år skolen ble akkreditert og godkjent til hvilket område i Erasmus. YF= yrkesfaglig, SF= studieforbereende og VO= voksenopplæring. Beløpene er oppgitt i euro (€).

Skole	2019	2020	2021	2022	2023	Akkreditert
Gand	36694				64431	2021 YF
Jåttå	12927	48348		91400	52730	2022 YF

Skole	2019	2020	2021	2022	2023	Akkreditert
Karmsund	18618					NEI
Øksnevad	13385		32090			2021 YF
Dalane			191840		90680	2021 YF /SF
Kopervik			16150		37027	2021 SF
Rogaland fk		261755	485170	516314	279358	2021 YF / SF
Sandnes			120375	96967	41566	2021 SF
St. Olav			21000			2021 SF
Bryne				69800	27211	2022 SF / YF /VO
Stavanger katedralskole				68718	44414	2022 SF
Bergeland					62570	2023 SF /YF
Hetland					46160	2023 SF
Vardafjell					34052	2023 SF
Vågen					34612	2023 SF
Godalen					56865	2022 YF

4.4.6 Fængselsundervisning

Mange innsatte har lite utdanning og mange har ulike diagnoser og helsemessige utfordringer. Det medfører et kontinuerlig behov for fleksibilitet fra fengselsundervisningen. Planen for videregående opplæring i kriminalomsorgen er en felles plattform for både fengselsundervisningen og arbeidsdriften i fengslene. Målet er at innsatte klarer å leve som lovlidige borgere etter endt soning.

Fengslene i fylket har ulik størrelse, sikkerhetsnivå og antall innsatte:

- Åna er det største fengselet med 164 innsatte (140 på høysikkerhet og 24 på lavsikkerhet).
- Stavanger fengsel har 67 soningsplasser (halvparten er varetekt) og 13 på Auklend overgangsbolig.
- Haugesund er et varetektsfengsel med 18 soningsplasser med høy sikkerhet.
- Sandeid har 88 soningsplasser (lavsikkerhet).

De fleste med lange dommer soner på Åna, det betyr at en stor del av mulige elever i de andre fengslene sitter inne alt fra 4 uker til 6 måneder til 1 år. Alle innsatte får tilbud om opplæring, men det er opplæringsloven som definerer hvem som har rettigheter. Per i dag har fengselsundervisningen plikt til å undervise de som er mellom 16 og 24 år. Utover det tilbyr fengselsundervisningen også undervisning til de som ønsker forutsatt at det er ledig kapasitet. Når ny opplæringslov trer i kraft i 2024 vil aldersbegrensningen ikke lenger være gjeldende.

Tabell 4.4 viser antall påmeldte og gjennomførte eksamener. Antall gjennomførte eksamener er ikke et mål i seg selv for fengselsundervisningen, og heller ikke en god måte å vise suksess. Veien er lang for mange som sitter i fengsel, og det kan ta lang tid før de klarer å fullføre påbegynt utdanning, og det er heller ikke alle som tar imot tilbudet.

Tabell 4.4 antall påmeldte og gjennomførte eksamener i fengslene i årene 2021/2022 og 2022/2023.

Status	Åna	Stavanger	Haugesund	Sandeid
Påmeldte eksamener	207	65	8	39
Gjennomførte eksamener	138	24	6	21
Beståtte eksamener	120	22	6	19
Antall yrkesfag	27	12	3	14
Overført til andre fylker	3	1	0	2
Løslatt før eksamen, men møtt	4	3	0	1

Fengselsundervisningen har ikke noe ansvar for å følge opp om fag og eksamen blir fullført etter soning, men den innsatte blir satt i kontakt med voksenopplæringen. TAFU (tilbakeføring gjennom fritid, arbeid og utdanning) er Rogaland fylkeskommune sin versjon av oppfølgingsklasse, og de som deltar i TAFU sitt program har stor suksessrate.

5 Resultater fra fagopplæring

Antallet lærekontrakter og lærebedrifter øker, flere søkere får læreplass og flere har progresjon til lære eller annen utdanning fra Vg2 yrkesfag. Det var imidlertid en betydelig økning i antall hevinger i 2022.

5.1 Løpende kontrakter

Løpende kontrakter er kontrakter som er godkjent, og som enda er aktive. Det har vært en betydelig vekst i antall løpende kontrakter de siste årene. Fra 2021 til 2022 var det en økning på 404 kontrakter som tilsvarer en prosentvis økning på nesten 7%.

Tabell 5.1. Løpende kontrakter per 01.10, 2019 - 2022 fordelt på kontraktstype, Kilde Utdanningsdirektoratet

Kontraktstype	2019	2020	2021	2022
Lærling	5432	5324	5589	5960
Alternativt vg3 i skole	26	141	85	78
Lærekandidat	101	112	155	188
Fagbrev på jobb	0	68	102	109
Totalt	5559	5645	5931	6335

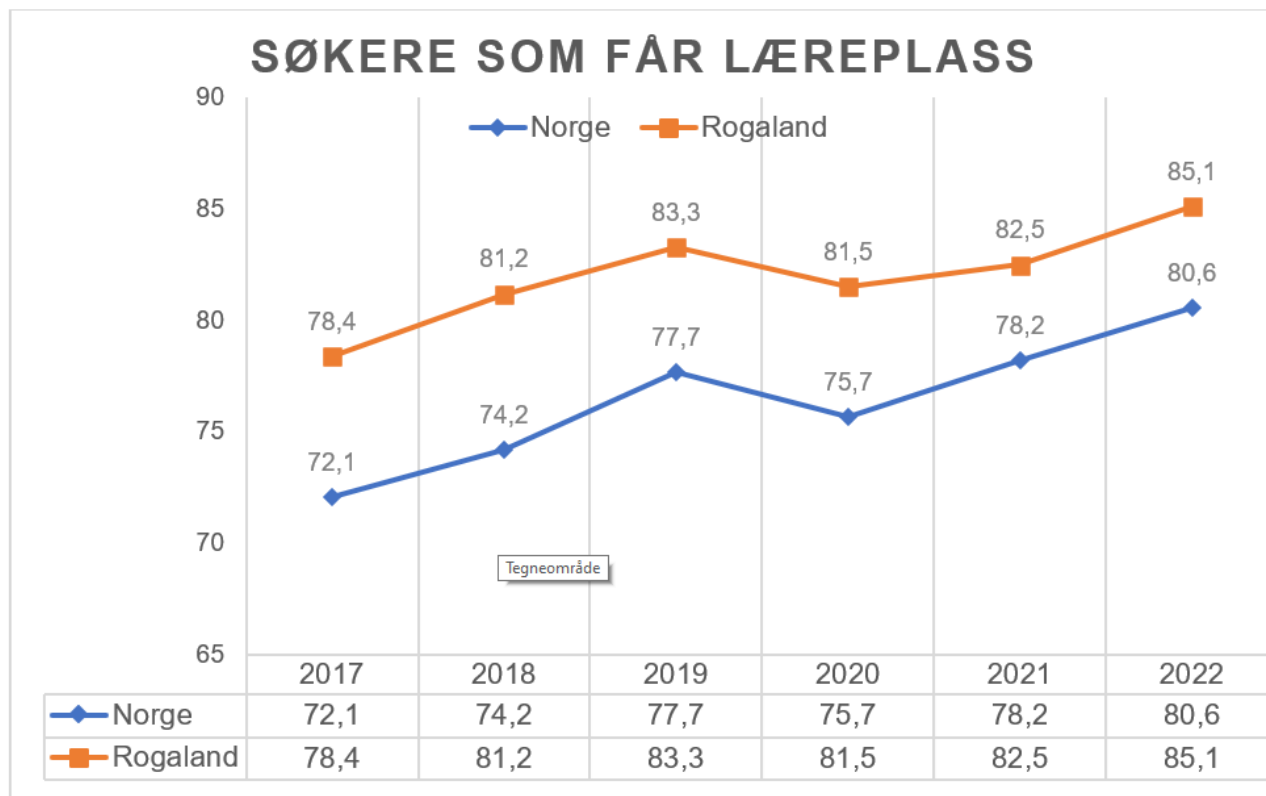
Alternativt vg3 i skole er et tilbud for elever som står uten læreplass. Deltakerne går opp til samme fagprøve som lærlinger, men opplæringen foregår i skolen istedenfor i bedrift. Lærekandidatordningen er et alternativ for elever har vanskelig for å mestre alle kompetansemålene som inngår i et fag- og svennebrev, og som derfor har reduserte læreplanmål og går opp til kompetanseprøve som gir en grunnkompetanse i faget. Fagbrev på jobb er en ordning der personer i lønnet arbeid kan bli realkompetansevurdert og få opplæring de trenger for å kunne gå opp til fagprøven.

5.2 Flere får læreplass

Som vist i figuren under, fikk en betydelig høyere andel søkere kontrakt i 2022 sammenlignet med resten av landet og dette gjaldt for alle programområder. Det har vært en positiv utvikling for Rogaland over flere år, bortsett fra i 2020, noe som i hovedsak skyldes pandemien. I utgangspunktet kan vi si at det var læreplasser til alle, bortsett fra i helsearbeiderfaget. Der var det 64 søkere som ikke fikk læreplass, hvorav 61 var voksne søkere. Utfordringen er at opplæringskontor, lærebedrifter og kommuner ikke vurderer alle søkerne som

kvalifiserte til opplæring i bedrift på tross av at de oppfyller kriteriene til formidling til læreplass. Søkerne kan bli vurdert til å ha for dårlige norskkunnskaper eller ha andre utfordringer som lærebedriftene opplever at de ikke kan håndtere i opplæring i bedrift.

Figur 5.1. Andel søkere som får læreplass nasjonalt og Rogaland, 2017-2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Tabell

+

Figur 5.1. Andel søkere som får læreplass nasjonalt og Rogaland, 2017-2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Enhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Norge	72,1	74,2	77,7	75,7	78,2	80,6
Rogaland	78,4	81,2	83,3	81,5	82,5	85,1

Den positive utviklingen over år med hensyn til tilgjengelige læreplasser, skyldes et stort rekrutteringsbehov både i privat og offentlig sektor der privat sektor står for den største økningen.

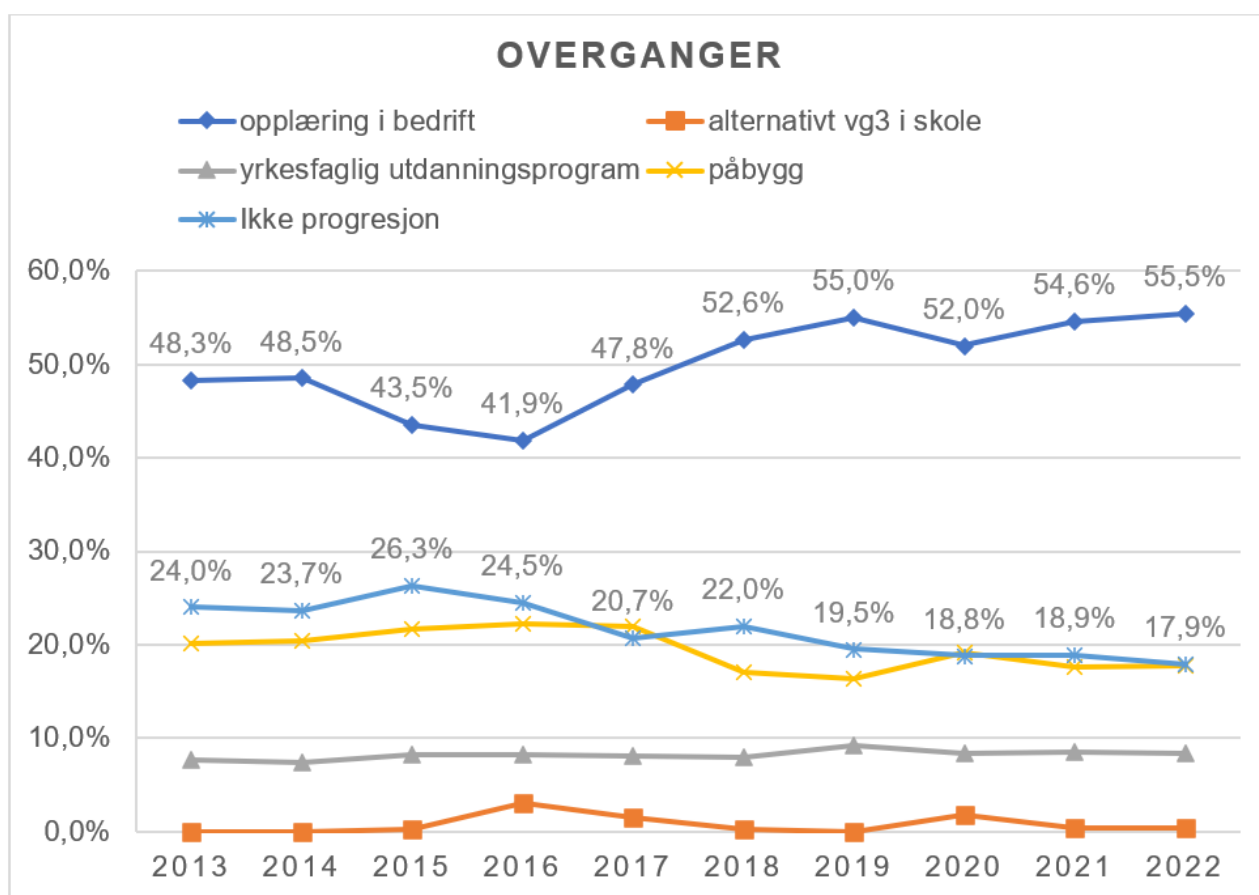
5.3 Overganger

Overganger fra Vg2 på yrkesfag til læretid er den mest kritiske overgangen i videregående opplæring. Det er det flere grunner til, den viktigste er nok at mange ikke får den læreplassen de ønsker, eller ikke får læreplass i det hele tatt.

Kort om overgangene:

- Opplæring i bedrift: læreplass i bedrift
- Alternativt vg3 i skole: opplæring i skole mot sluttkompetanse fagbrev
- Yrkesfaglig utdanningsprogram. Noen yrkesfaglige programmer har 3 år i skole.
- Påbygg: påbygging til generell studiekompetanse
- Ikke progresjon: ikke registrert på et høyere nivå det følgende året. Dette kan være elever som tar omvalg, repetisjon, eller som er ute av videregående opplæring

Figur 5.2 Andel overganger for Vg2 yrkesfag, 2013 til 2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

*Tallene inkluderer ikke voksne deltakere i videregående opplæring

Tabell

+

Figur 5.2 Andel overganger for Vg2 yrkesfag, 2013 til 2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Overgang til	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
opplæring i bedrift	48,3 %	48,5 %	43,5 %	41,9 %	47,8 %	52,6 %	55,0 %	52,0 %	54,6 %	55,5 %
alternativt vg3 i skole	0,0%	0,0%	0,3%	3,1%	1,5%	0,3%	0,0%	1,8%	0,4%	0,4%
yrkesfaglig utdanning program	7,6%	7,4%	8,2%	8,2%	8,1%	8,0%	9,2%	8,3%	8,5%	8,4%
påbygg	20,1 %	20,4 %	21,7 %	22,3 %	21,9 %	17,1 %	16,3 %	19,1 %	17,6 %	17,8 %
Ikke progresjon	24,0 %	23,7 %	26,3 %	24,5 %	20,7 %	22,0 %	19,5 %	18,8 %	18,9 %	17,9 %

Andelen som går fra Vg2 yrkesfag til lære har økt betydelig de siste ti årene, og i 2022 gikk 55,5 prosent ut i lære. Dette er på nivå med 2019, som også hadde en høy overgang til lære. Andelen som ikke har progresjon fra vg2 har siden 2013 blitt redusert med 6 prosent, og ligger nå på 17,9 prosent. Gjennomføringstallene fra SSB viser at seks år etter oppstart i et yrkesfaglig løp, hadde 53,5 prosent av 2016-kullet (de som startet i Vg1 for første gang i 2016) oppnådd yrkeskompetanse med fagbrev (45,3 prosent i landet som helhet) og 17,6 prosent hadde oppnådd studiekompetanse (21,1 prosent i landet) Tilsvarende tall for 2007-kullet var 42 prosent oppnådd yrkeskompetanse med fagbrev (34 prosent i landet som helhet) og 22,2 prosent som hadde oppnådd studiekompetanse (25,4 prosent i landet).

Den lave andelen som deltar i Vg3 fagopplæring i skole (alternativt Vg3 i skole) skyldes at telledato er 1.10. Flere står da fortsatt i kø for å få læreplass, og får tilbud etter 1.10. I tillegg er de fleste som går alternativt vg3 i skole voksne deltakere i videregående opplæring, som ikke inkluderes i disse tallene.

5.4 Fag- og svennebrev

Avlagte prøver

Tabell 5.2. Avlagte prøver per kandidattype. Beståttandel i parentes. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

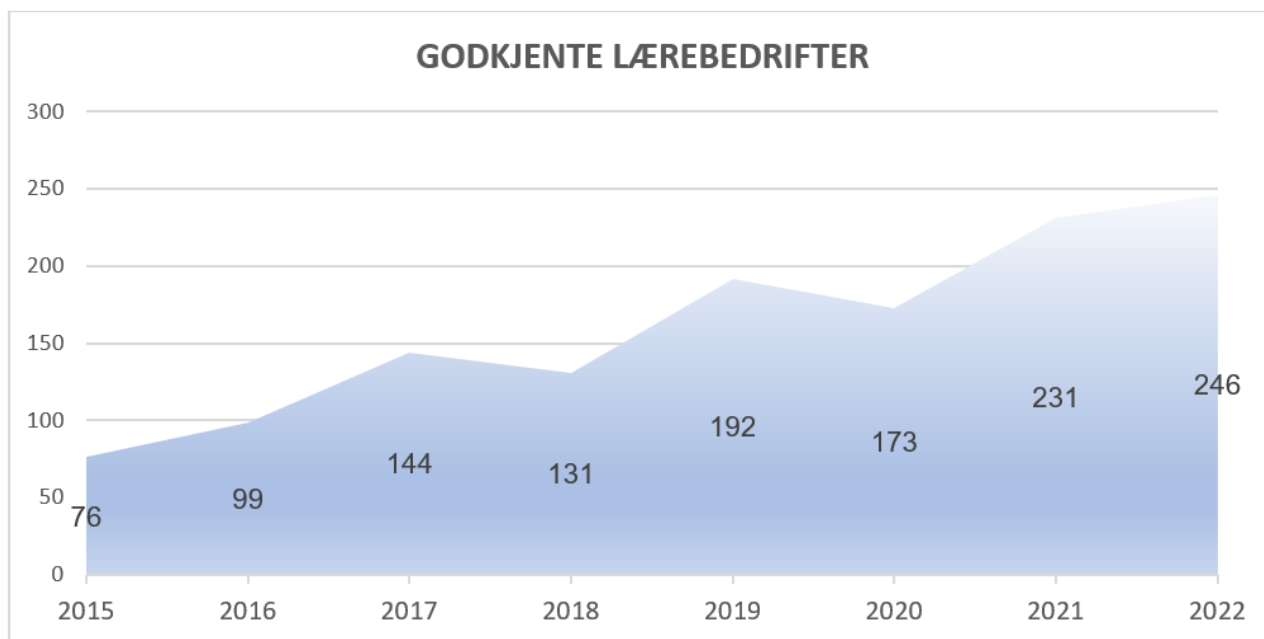
Kandidattype	2019	2020	2021	2022
Lærling	2349 (94%)	2460 (93%)	2432 (93%)	2415 (92%)
Praksiskandidat	1224 (95%)	957 (93%)	1035 (94%)	1042 (93%)
Alternativ vg3 i skole	77 (71%)	65 (83%)	82 (87%)	81 (72%)
Lærekandidat	26 (100%)	43 (93%)	40 (100%)	50 (96%)
Fagbrev på jobb	1 (100%)	18 (100%)	30 (93%)	60 (97%)
Praksisbrevkandidat	7 (86%)	-	1 (100%)	-
Totalt	3684 (94%)	3543 (93%)	3620 (93%)	3648 (92%)

Tabellen over viser at antall avlagte prøver holder seg stabilt over tid. Nær 1/3 av alle som avla prøve, er voksne som avla prøve etter dokumentasjonsordningen praksiskandidat. Dette er en ordning hvor voksne kan gå opp til fag- eller svenneprøve på bakgrunn av sin yrkespraksis (dokumentert minst 25 prosent lengre relevant praksis enn ordinær læretid, vanligvis fem år). De har ikke en lærekontrakt, men avlegger teorieksamen som privatister og går opp til fagprøve. Antall kandidater i ordningen Fagbrev på jobb som avlegger fag-/svenneprøve, øker. Ordningen er en alternativ vei til fag- og svennebrev for voksne som allerede er i et arbeidsforhold, enten fast eller midlertidig. Tilbakemeldinger fra bedrifter og opplæringskontor er at dette er en god ordning for de voksne som ønsker fag- eller svennebrev.

5.5 Lærebedrifter

Som vist under, er det en positiv utvikling i antall nye godkjente lærebedrifter. Med en økning i antall lærekontrakter, nye lærefag og læreplaner og flere veier til fagbrev er dette en naturlig utvikling. Vi antar at kvalifiseringstiltak for voksne sammen med at regelverket til NAV har blitt endret der voksne ikke mister dagpenger når de er under utdanning, er viktige faktorer. Et velfungerende næringsliv med en fortsatt sterk kultur for å ta inn lærlinger i Rogaland, er også en del av forklaringen.

Figur 5.3. Antall nye lærebedrifter per år, 2015 – 2022. Kilde: Vigo Opplæring

Tabell

+

Figur 5.3. Antall nye lærebedrifter per år, 2015 – 2022. Kilde: Vigo Opplæring

Opprettet år	Godkjente lærebedrifter	Opprettet år	Godkjente lærebedrifter
2015	76	-1863	-3802
2016	99	-1818	-3735
2017	144	-1729	-3602
2018	131	-1756	-3643
2019	192	-1635	-3462
2020	173	-1674	-3521
2021	231	-1559	-3349
2022	246	-1530	-3306

De fleste nye lærebedrifter er medlemsbedrifter. Dette innebærer at de samarbeider med opplæringskontor som hjelper medlemsbedriftene med det praktiske rundt lærlingordningen. I 2022 var 93% av nye bedrifter medlemsbedrifter.

5.6 Hevinger

Når en kontrakt heves, betyr det at kontraktsforholdet og opplæringen avsluttes. I 2022 var det en betydelig økning av antall lærekontrakter som ble hevet før fastsatt kontraktstid, fra 375 i 2021 til 469 i 2022. Økningen var mest markant i programområdene bygg- og anleggsteknikk og teknologi- og industrifag. Årsakene til dette er sammensatte, og antallet må også sees i sammenheng med en generell økning av antall løpende lærekontrakter.

Årene med pandemi har vært utfordrende for mange ungdommer og voksne, og erfaringsmessig har også overgangen fra skole til arbeidslivet vært mer krevende for mange enn i tidligere år. Fylkeskommunen har bistått lærlinger/lærekandidater og lærebedrifter i en rekke saker knyttet til helsemessige forhold, særskilte behov, høyt fravær, og andre sammensatte utfordringer på læreplassen. I 2022 så vi en økning i lærekontrakter som ble hevet grunnet "feilvalg" og "personlige årsaker", som vist i tabell 5.3. Det har også vært en liten økning i hevinger grunnet konkurs og andre økonomiske forhold hos lærebedrifter.

Tabell 5.3 Hevinger fordelt på hevingsårsak, 2018 – 2022. Kilde: Qlik Sense/Vigo Opplæring

Hevingsårsak	2018	2019	2020	2021	2022
Annen årsak/ikke oppgitt	22	38	19	34	51
Brudd på arbeidslivets regler	26	21	23	23	31
Covid-19	-	-	3	1	-
Feilvalg	88	106	93	100	115
Flyttet	23	19	24	23	26
Fått arbeid	29	34	21	51	54
Manglende oppholdstillatelse	1	-	-	-	1

Hevingsårsak	2018	2019	2020	2021	2022
Personlige årsaker	111	99	109	142	182
Økonomiske årsaker	8	6	5	2	9
Hevet totalt	308	323	297	376	469

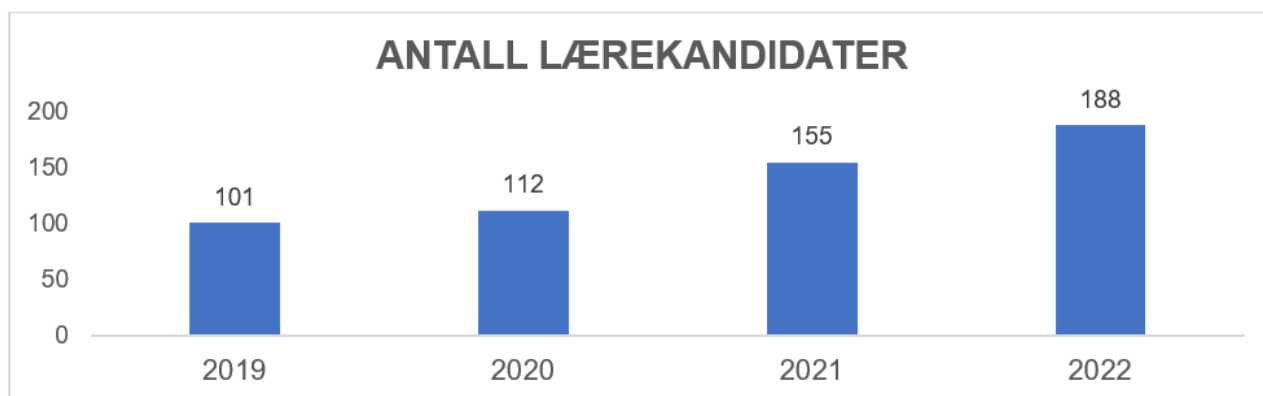
For å bedre ivareta lærlinger som har hatt utfordringer i løpet av læretiden, økte fylkeskommunen i 2022 tilskuddsrammen for lærlinger og lærekandidater med særskilte behov, lanserte nye tilskuddsordninger for økt gjennomføring og språkstøtte for minoritetsspråklige. Ansvarsområdet *oppfølging av læreforhold* ble styrket med to nye medarbeidere, en i sør og en i nord. Rogalands lokale inntaksforskrift ble også revidert for å sikre at flere lærlinger får beholde opplæringsretten sin etter heving av lærekontrakt.

5.7 Lærekandidatordningen

Lærekandidatordningen er en skreddersydd opplæring i bedrift, som gir grunnkompetanse. Kompetansebeviset kandidaten får etter endt opplæring skal vise kandidatens kompetanse innenfor et gitt fagområde, og skal gi kandidaten mulighet for arbeid i ordinært arbeidsliv. Denne ordningen er for ungdom og voksne som har, eller vil få, utfordringer med å oppnå full yrkeskompetanse, ofte elever som har deltatt i spesialundervisning i videregående skole.

Ordningen skal bidra til at flere lykkes med, og gjennomfører videregående opplæring. Målet er å tilby en individuell opplæring som gir høyest mulig kompetanse ut fra den enkeltes forutsetninger og behov. En lærekandidat i Rogaland sikter som hovedregel mot ordinært arbeidsliv. Det er fortsatt et mål for Rogaland fylkeskommune å øke andelen lærekandidater, noe som vil kunne gi muligheten for arbeid og dermed forebygge utenforskap. Figuren under viser at antallet lærekandidater har økt de fire siste årene.

Figur 5.4. Løpende opplæringskontrakter 2019 – 2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Figur 5.4. Løpende opplæringskontrakter 2019 – 2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Lærekandidat	2019	2020	2021	2022
Antall	101	112	155	188

En evaluering av lærekandidatordningen gjennomført av [NIFU](#) viser at mange lærekandidater etter avlagt og bestått kompetanseprøve har en kompetanse som er etterspurt i arbeidslivet.

5.8 Tiltak

5.8.1 Læreplasskoordinatorer

Det er tilsatt *læreplasskoordinatorer* ved alle de yrkesfaglige skolene, finansiert ved statlig, øremerket tilskudd som alle fylkeskommunene er tildelt for å øke antall læreplasser og andelen som fullfører og består videregående opplæring. Læreplasskoordinatorene skal følge opp elever som blir vurdert til å få utfordringer med å skaffe seg læreplass. Videre skal de kartlegge elever som vil ha større utbytte av å gå mot et grunnkompetanseløp og *lærekandidatordningen*.

5.8.2 Søkbare, statlige ekstramidler for flere læreplasser og økt fullføring

Fylkeskommunene har blitt tildelt statlige midler for flere læreplasser og økt fullføring. Rogaland fylkeskommune gjort disse midlene søkbare for opplæringskontor, kommuner og selvstendige lærebedrifter og innvilges etter gitte kriterier.

5.8.3 Prosjektleder

De samme statlige midlene, beskrevet over, finansierer en prosjektstilling som koordinerer alle tiltakene samt Vg3 fagopplæring i skole.

6 Læringsmiljø

På fylkesnivå er læringsmiljøet både for elever og lærlinger omtrent uendret de siste årene. Andelen som rapporterer om psykiske plager, er omtrent den samme i 2019 og i 2022. Det er en lavere andel elever og lærlinger som blir mobbet i Rogaland enn i landet totalt.

Et godt læringsmiljø er en viktig forutsetning for elevenes læringsutbytte. En nylig publisert artikkel ([Tvedt og Bru, 2023](#)) fra forskere ved Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger er basert på data fra elever i videregående skoler i Rogaland. Den viser at støtte fra lærere predikerer gjennomføring av videregående skole og at elever som opplever ensomhet i videregående skole hadde lavere sannsynlighet for å fullføre videregående opplæring. Å arbeide for gode relasjoner mellom lærere og elever og mellom elever er derfor et viktig satsingsområde i arbeidet med læringsmiljø.

Siden fylkestingets behandling av kvalitetsmeldingen i 2021, har vi et vedtak som sier at vi skal ha særlig oppmerksomhet på tiltak som bidrar til god psykisk helse og livsmestring hos alle elever og lærlinger.

Å sikre elevene et godt læringsmiljø er ett av våre satsingsområder. Et godt læringsmiljø kjennetegnes av:

- gode relasjoner mellom elever og lærere
- gode relasjoner og kultur for læring blant elevene
- god klasseledelse

Vi har som målsetting at alle skal oppleve et trygt og inkluderende læringsfellesskap med faglig mestring og læringsglede. I et godt læringsmiljø er elevene og lærlingene trygge og de trives, og de viser omtanke og respekt for hverandre. Lærerne og instruktørene gir elevene og lærlingene motivasjon og tro på egne muligheter. Elevene og lærlingene kjenner sine plikter og rettigheter og tar medansvar for læringsmiljø og arbeidsmiljø. Skolen har gode rutiner for elevdemokrati der elevene har innflytelse i skolehverdagen. Personalet har en omforent praksis for god klasseledelse, og vesentlige utfordringer tas opp med ledelsen.

6.1 Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er den viktigste kvalitetsindikatoren på læringsmiljøet i videregående opplæring. Her får elevene si sin mening om læring og trivsel i skolen. Undersøkelsen blir utført i november/desember hvert år, og bidrar til viktig innsikt i hvordan elevene har det på skolen. Undersøkelsen består av over 60 spørsmål som deles inn i elleve ulike tema. Hvert tema har en skala som går fra en til fem, hvor fem er det høyeste og en er det laveste. Svarene brukes av skoler, kommuner fylkeskommuner, og staten til å gjøre skolen bedre. Det er obligatorisk å utføre undersøkelsen for vg1, men det er normen i Rogaland at den utføres for alle trinn.

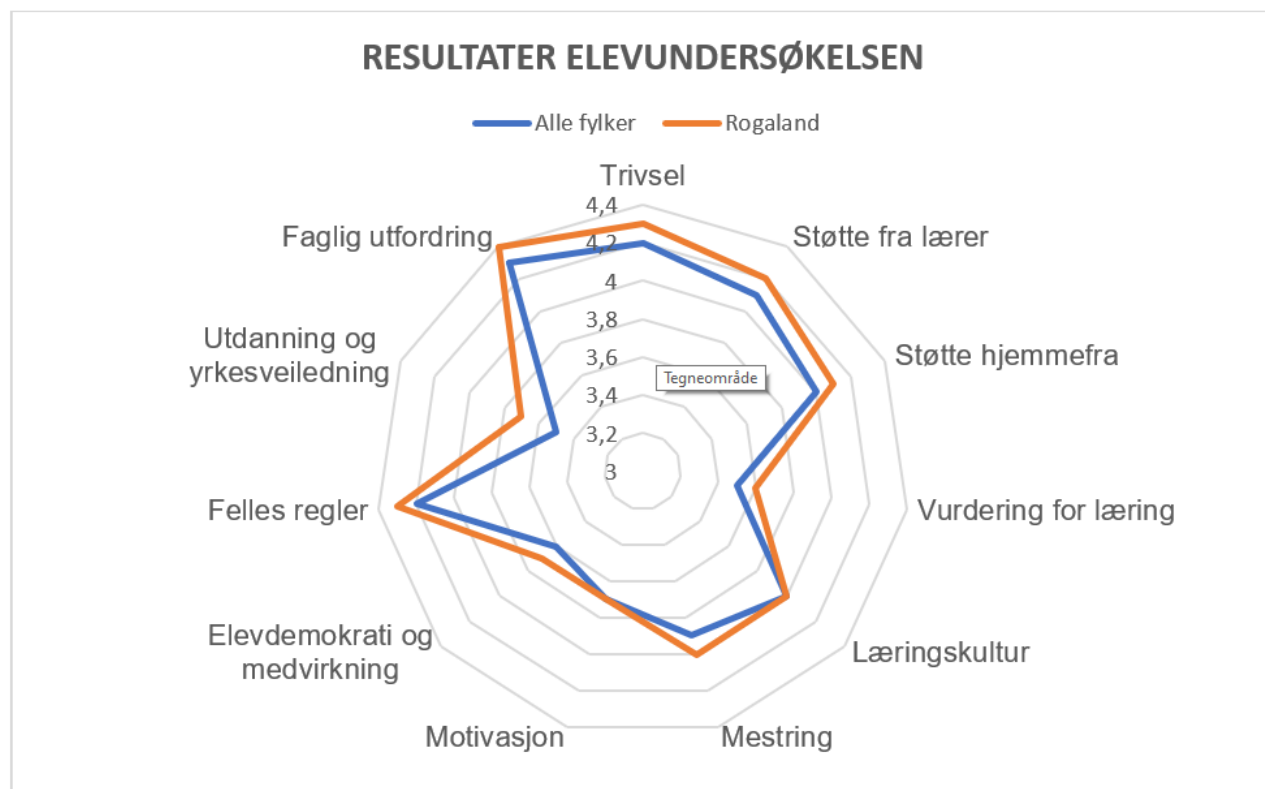
Svarprosenten i Rogaland for alle trinn samlet var 84 prosent, cirka. et prosentpoeng over landssnittet. Dette er en betydelig økning i forhold til i fjor, hvor 80 prosent av elevene deltok. En større andel av elevene på første trinn deltar enn på andre og tredje. En høy svarprosent er sentralt for at resultatene av Elevundersøkelsen er til å stole på. Dette er spesielt viktig på skolenivå, hvor hvert svar er viktig for å identifisere eventuelle utfordringer blant klasser og utdanningsprogram på skolen.

Samlet sett viser resultatene fra Elevundersøkelsen at elevene i Rogaland har et godt læringsmiljø. Det er høy trivsel, faglig utfordring, og god støtte fra lærer. De fleste gleder seg til å gå på skolen, og opplever at lærerne bryr seg om dem.

Når vi ser på resultatene nasjonalt og på fylkesnivå er resultatene stabile, med små forskjeller over tid og mellom fylker. Vi ser i figuren under at i forhold til landssnittet ligger Rogaland et hakk eller to over på de fleste indikatorene, med unntak av læringskultur og motivasjon, hvor Rogaland ligger på landssnittet. Hvis vi ser tilbake til forrige skoleår lå Rogaland helt på landssnittet for så å si alle indikatorene. Dette forklares ved at flere av indikatorene på nasjonalt nivå fikk en nedgang i forhold til fjoråret, mens i Rogaland holdt de seg stabile.

Elevene på Vg1 gir høyest skåre på faglige utfordringer, trivsel og felles regler og lavest til utdannings- og yrkesveiledning (i ungdomsskolen) og vurdering for læring. Selv om vurdering for læring har vært et viktig satsingsområde i Rogaland i mange år, har ikke elevenes tilfredshet med vurderingspraksisen endret seg mye. Dette kan ha flere årsaker, alt fra at det har vært liten endring i praksis til at elevenes forventninger til tilbakemelding øker i takt med utviklingsarbeidet. Elevene er mest fornøyd med lærernes forklaring av hva det legges vekt på når de vurderes og minst fornøyd med egen involvering og medvirkning i vurderingsarbeidet.

Figur 6.1 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 Rogaland og nasjonalt, 2022/23. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Tabell

+

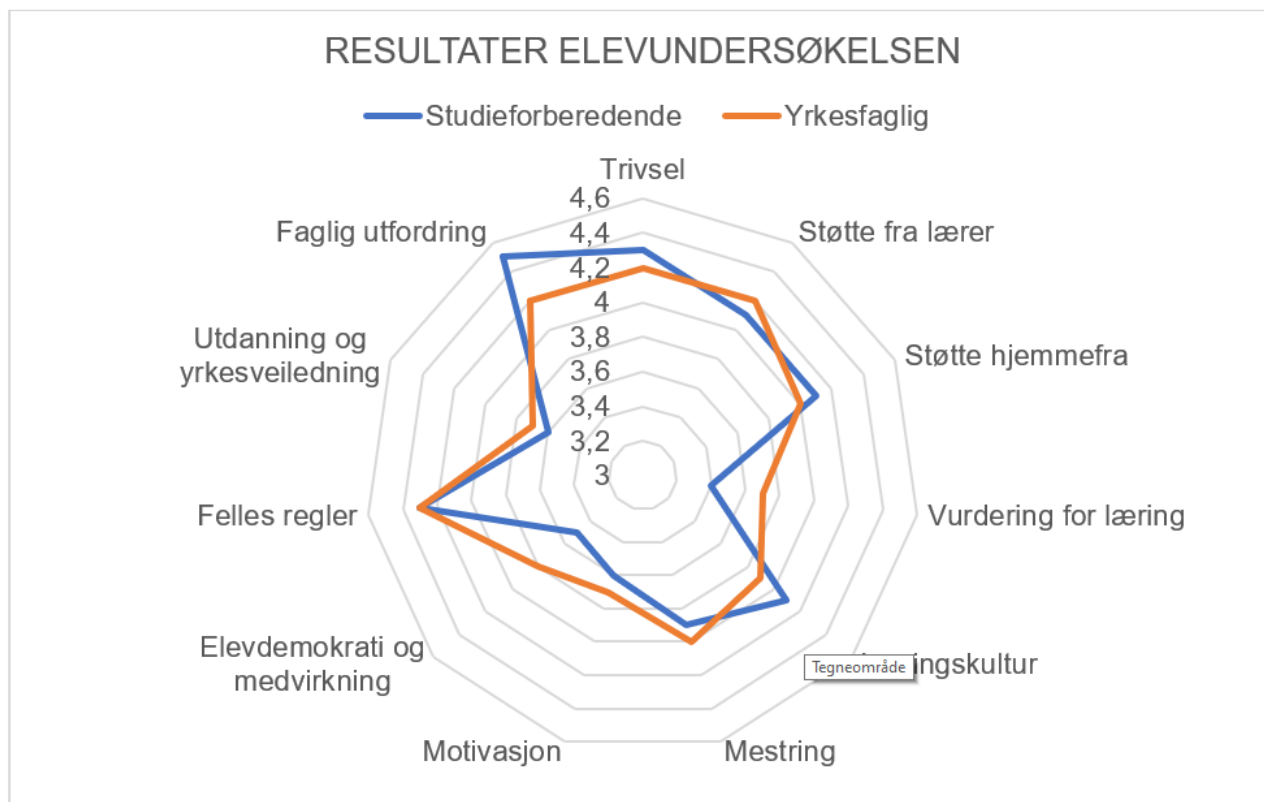
Figur 6.1 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 Rogaland og nasjonalt, 2022/23. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Fylke	Trivsel	Støtte fra lærer	Støtte hjemmefra	Vurdering for læring	Læringskultur	Mestring	Motivasjon	Elevdemokrati og medvirking	Fellesregler	Utdanning og yrkesveiledning	Faglig utfordring
Alle fylker	4,2	4,1	4	3,5	4	3,9	3,7	3,6	4,2	3,5	4,3
Rogaland	4,3	4,2	4,1	3,6	4	4	3,7	3,7	4,3	3,7	4,4

Det er forskjeller på hvordan elevene på de ulike utdanningsprogrammene opplever læringsmiljøet. Som vist i figur 6.2 rapporterer elevene på yrkesfag om bedre vurdering for læring, mestring og motivasjon enn elevene på studieforberedende, men lavere trivsel, faglig utfordring og læringskultur.

Figur 6.2 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 fordelt på Utdanningsretning, Rogaland 22/23.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Tabell

+

Figur 6.2 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 fordelt på Utdanningsretning, Rogaland 22/23.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Utdanningsprogram	Trivsel	Støtte fra lærer	Støtte hjemmefra	Vurdering for læring	Læringskultur	Mestring	Motivasjon	Elevdemokrati og medvirkning	Felles regler	Utdanning og yrkesveiledning	Faglig utfordring
Studieforberedende	4,3	4,1	4,1	3,4	4,1	3,9	3,6	3,5	4,3	3,6	4,5

Utdanningsprogram	Trivsel	Støtte fra lærer	Støtte hjemmefra	Vurdering for læring	Læringskultur	Mestring	Motivasjon	Elevdemokrati og medvirking	Fellesregler	Utdanning og yrkesveiledning	Faglig utfordring
Yrkesfaglig	4,2	4,2	4	3,7	3,9	4	3,7	3,8	4,3	3,7	4,2

Hvis vi går nærmere inn i tallene (ikke vist i figur) ser vi at læringsmiljøet på elektro og datateknologi, og teknologi- og industrifag skiller seg positivt ut ved å skåre høyt på de fleste indikatorene. Elevene trives aller best på musikk, dans og drama, etterfulgt av naturbruk og idrettsfag. På motsatt side ser vi at elever på håndverk, design og produktutvikling, frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, og salg service og reiseliv rapporterer lavest trivsel.

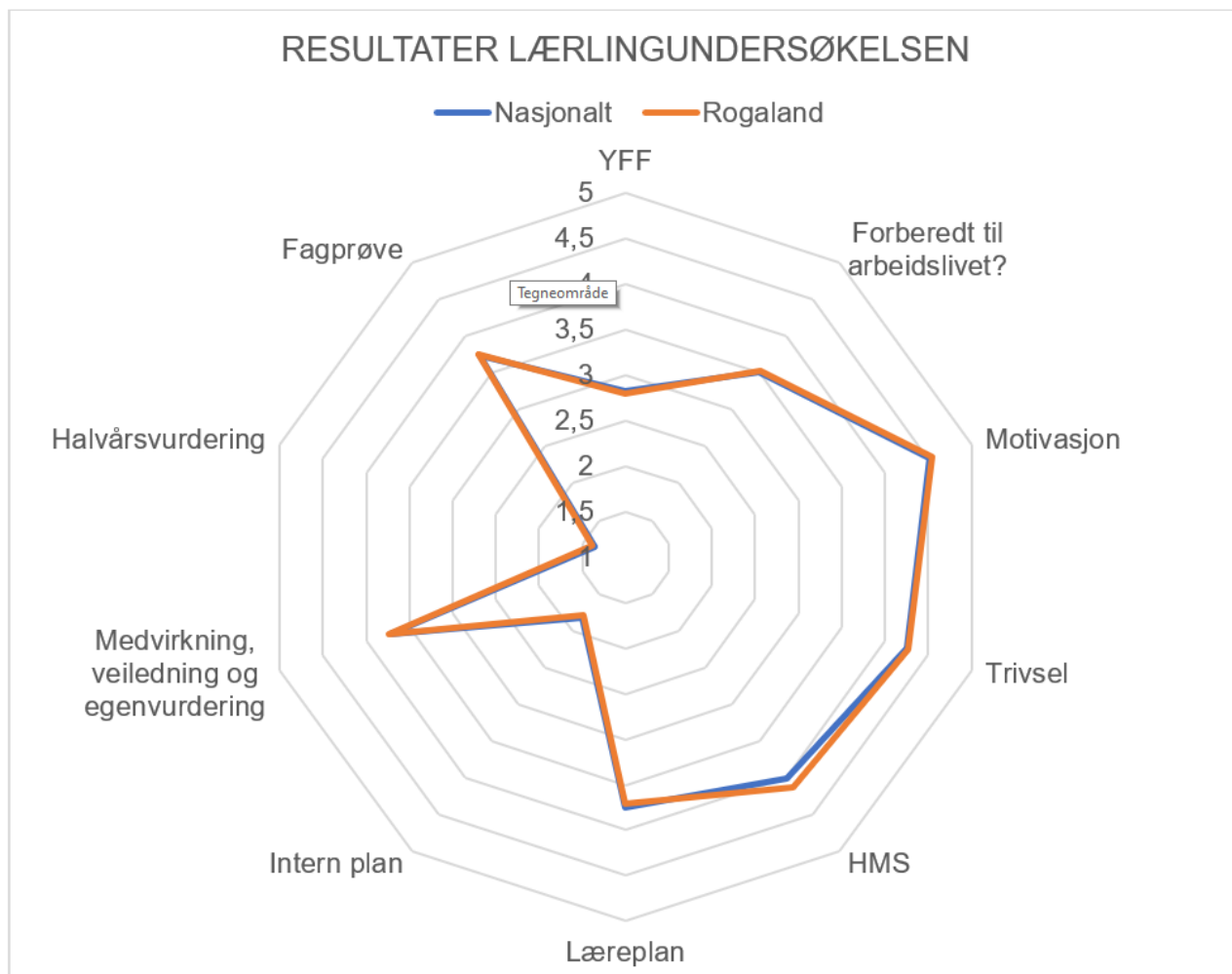
Guttene er jevnt over mer fornøyd med læringsmiljøet enn jentene, med blant annet høyere trivsel, mestring og motivasjon. Jentene er mer fornøyd med de faglige utfordringene.

6.2 Lærlingundersøkelsen

Lærlingundersøkelsen gir lærlinger og lære kandidater mulighet til å si sin mening om lærlings- og arbeidsmiljøet på arbeidsplassen. I Rogaland gjennomføres lærlingundersøkelsen blant andreårs lærlinger. Svarprosenten i Rogaland var 53,5 prosent i 2022. Dette er lavere enn året før, da svarprosenten var på 56 prosent, og lavere enn det nasjonale gjennomsnittet, som var 57 prosent.

Resultatene i Rogaland og landet 2022 er vist i figur 6.3. Rogalands tall er svært like det nasjonale gjennomsnittet. Figuren viser at lærlingene uttrykker høy motivasjon og trivsel, mens de er litt mindre fornøyd med hvor forberedte de er til arbeidslivet. Alle bedrifter skal lage en plan over hva lærlingen skal lære. Dette kan være en intern plan, en halvårsplan, opplæringsplan etc., som kan være nettbasert, i papir eller en app på mobilen. I tillegg skal bedriftene gjennomføre en planlagt halvårlig samtale med lærlingene. Skåren på halvårsvurdering er lav, både i Rogaland og nasjonalt.

Figur 6.3 Læringsmiljøindikatorer fra Lærlingundersøkelsen Rogaland og nasjonalt, 2022/23. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Tabell

+

Figur 6.3 Læringsmiljøindikatorer fra Lærlingundersøkelsen Rogaland og nasjonalt, 2022/23. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Indikator	Nasjonalt	Rogaland
YFF	2,82	2,8
Forberedt til arbeidslivet?	3,51	3,52
Motivasjon	4,51	4,55
Trivsel	4,25	4,27

Indikator	Nasjonalt	Rogaland
HMS	4,01	4,13
Læreplan	3,75	3,71
Intern plan	1,82	1,78
Medvirkning, veiledning og egenvurdering	3,72	3,74
Halvårsvurdering	1,35	1,39
Fagprøve	3,73	3,75

6.3 Mobbing

Gjennom Elevundersøkelsen og Lærlingundersøkelsen kartlegges omfanget av mobbing på skolen og på arbeidsplassen. Dette er hovedfunnene for skoleåret 2022/23:

- Rogaland er det fylket hvor lavest andel elever blir mobbet på skolen i 2022/23.
- Andelen som blir mobbet på studieforberedende utdanningsprogram er nesten halvparten i forhold til snittet for alle fylker, 1,7% mot 3,2%
- Mobbetallene etter pandemien har økt betraktelig i Rogaland og nasjonalt, men er likevel lavere enn før pandemien
- Lærlingene i Rogaland opplever mindre mobbing på arbeidsplassen enn landet samlet.

Definisjon av mobbing i Elevundersøkelsen

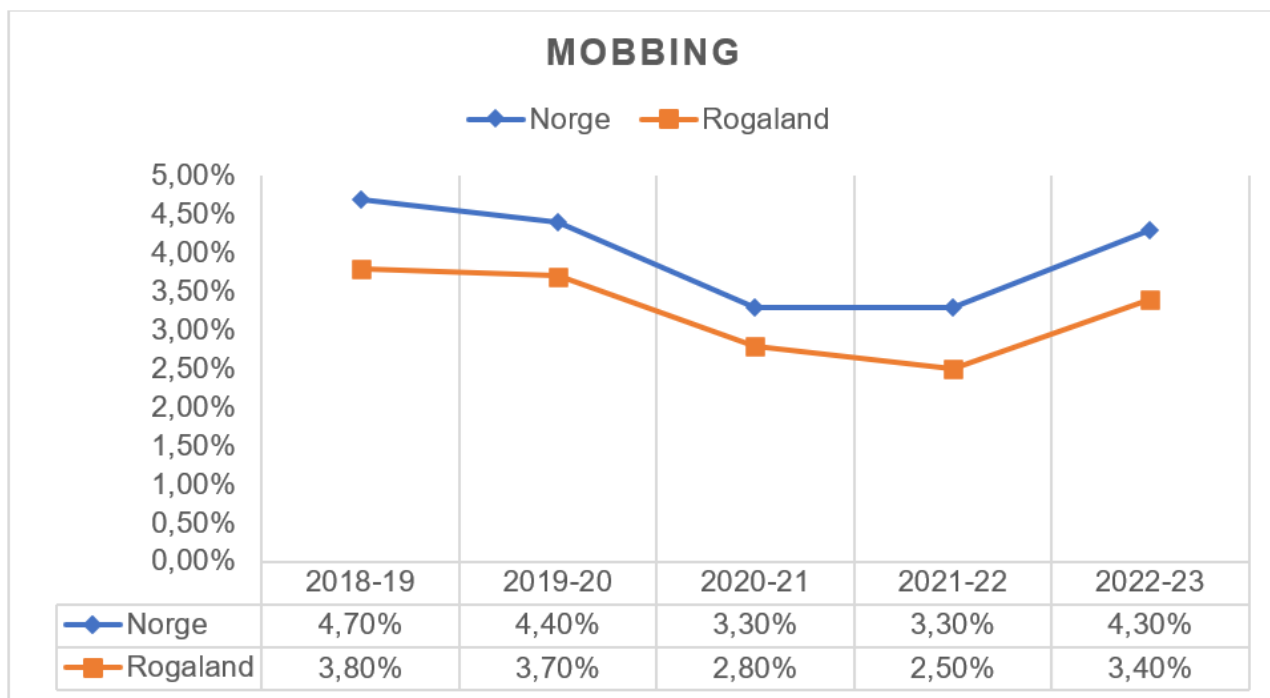
«Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.» - Udir

I Elevundersøkelsen måles mobbing basert på tre spørsmål. Har du blitt mobbet av 1) andre elever på skolen, 2) voksne på skolen, eller 3) opplevd digital mobbing de siste månedene. Dersom en elev svarer at de har blitt mobbet på et eller flere av disse spørsmålene, blir de inkludert i indikatoren «mobbing på skolen». Denne indikatoren blir da andelen som har opplevd mobbing i forbindelse med/på skolen de siste månedene.

Skoleåret 2022/23 er Rogaland det fylket hvor elever opplever minst mobbing. Resultatet fra Elevundersøkelsen viser at 3,4% av elevene i Rogaland har opplevd å bli mobbet de siste månedene. Nasjonalt er andelen 4,3%.

Selv om Rogalands mobbetall er lave i forhold til andre fylker i år, er det en betydelig økning fra det foregående året. I 2021/22 svarte 2,5% av elevene i Rogaland at de hadde opplevd mobbing på skolen. Denne bekymrende trenden reflekteres også i de nasjonale tallene. Dette er trolig på grunn av koronatiltakene som stengte ned skolene, som førte til at det var færre anledninger og arenaer for mobbing å finne sted. Figuren nedenfor viser andel mobbet i Rogaland og nasjonalt de siste 5 årene.

Figur 6.4 Andel elever som blir mobbet i Rogaland og nasjonalt 2018/19 – 2022/23, Vg1. Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Tabell

+

Figur 6.4 Andel elever som blir mobbet i Rogaland og nasjonalt 2018/19 – 2022/23, Vg1. Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Skoleår	Norge	Rogaland
2018-19	4,70 %	3,80 %
2019-20	4,40 %	3,70 %
2020-21	3,30 %	2,80 %
2021-22	3,30 %	2,50 %

Skoleår	Norge	Rogaland
2022-23	4,30 %	3,40 %

Figuren viser at etter 2019/20, som er den siste undersøkelsen før pandemien (siden undersøkelsen ble gjennomført høsten 2019), er det en sterk nedgang i andelen som rapporterer å bli mobbet både nasjonalt og i Rogaland. Årets undersøkelse er den første siden 2019/2020 som kartlegger læringsmiljøet i en skolehverdag uten koronatiltak. Andel mobbet økte med ca. 1 prosentpoeng, både i Rogaland og nasjonalt. Hvis årets mobbetall sammenlignes med de fra 2018/2019, har andelen som blir mobbet gått ned 0,3 prosentpoeng for Rogaland og 0,1 prosentpoeng nasjonalt.

Det er for tidlig å si noe om effekten pandemien har hatt for læringsmiljøet og mobbing i videregående opplæring. Resultatet fra Elevundersøkelsen for 5 – 10 trinn på grunnskolen viser at mobbing nå er på et høyere nivå enn før pandemien, mens det samme kan ikke sies for de videregående skoletrinnene.

Andelen elever som opplever mobbing på yrkesfaglige utdanningsprogram er nesten tre ganger så høy som på studieforbereende utdanningsprogram i Rogaland. Andelen som opplever å bli mobbet på yrkesfaglige utdanningsprogram er på 4,9%, og 1,7% for studieforbereende. Nasjonalt blir 5,5% mobbet på yrkesfag, og 3,2% på studieforbereende. Det er i all hovedsak mobbing utført av medelever som er mer utbredt på yrkesfag.

En større andel av guttene opplever mobbing enn jentene. Dette gjelder for både studieforbereende og yrkesfaglige studieretninger.

I forbindelse med publiseringen av tallene fra Elevundersøkelsen skoleåret 2022/2023 skjermte Utdanningsdirektoratet flere tall enn vanlig med begrunnelse i personvern hensyn. Dette førte til at mange av skolene i Rogaland ikke fikk tilgang på egne data, særlig om mobbing. Utdanningsdirektoratet har lovet å endre på publiseringspraksisen til neste gjennomføring.

6.3.1 Saker meldt til statsforvalteren

Elever som opplever at skolen ikke gjør nok for at de skal ha det trygt og godt på skolen, kan melde saken til statsforvalteren, som undersøker om skolen har gjort det den skal. Det ble til sammen meldt inn 184 skolemiljø saker til Statsforvalteren i skoleåret 2022/2023. Dette er en økning på 27 saker fra skoleåret 2021/2022.

De aller fleste sakene gjelder grunnskolen. Ti saker handlet om skolemiljøet til elever i videregående opplæring, mot to saker året før. Åtte av de ti sakene gjaldt offentlig videregående skole.

- 6 saker fikk medhold.
- 1 sak fikk ikke medhold.
- 1 sak ble avvist.
- 2 saker ble avsluttet uten vedtak. Det betyr som regel at saken ble trukket av melder underveis, eller at melder først og fremst ønsket veiledning fra statsforvalteren.

6.3.2 Mobbing på arbeidsplassen

Elevundersøkelsen gjennomføres av elever som går på skole, men for lærlinger er det lærlingundersøkelsen som kartlegger læringsmiljøet til elevene. Her rapporteres mobbing litt annerledes, og er derfor ikke helt sammenlignbart med mobbing kartlagt i Elevundersøkelsen. Spørsmålsformuleringen er: Er du blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene? Svaralternativene er: Ikke i det hele tatt, en sjelden gang, 2-3 ganger i måneden, omtrent en gang i uken, og flere ganger i uken. I tabellen under vises svarfordelingen

Tabell 6.1 Andel som har blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene 2022. Kilde: Utdanningsdirektoratet

Fylke	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2-3 ganger i måneden	Omtrent en gang i uken	Flere ganger i uken
Rogaland	86,9 %	10,0 %	1,4 %	0,9 %	0,8 %
Norge	86,1 %	10,5 %	1,6 %	1,0 %	0,9 %

I Rogaland rapporterer 13,1 prosent at de har blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene. 10 prosent opplever det en sjelden gang, mens i underkant av 1 prosent opplever å bli mobbet flere ganger i uken.

Andelen som rapporterer å bli mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere i Rogaland er 3,1 prosent. Dette er litt lavere de nasjonale tallene, hvor 3,5 prosent rapporterer å bli mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere.

6.4 Psykisk helse

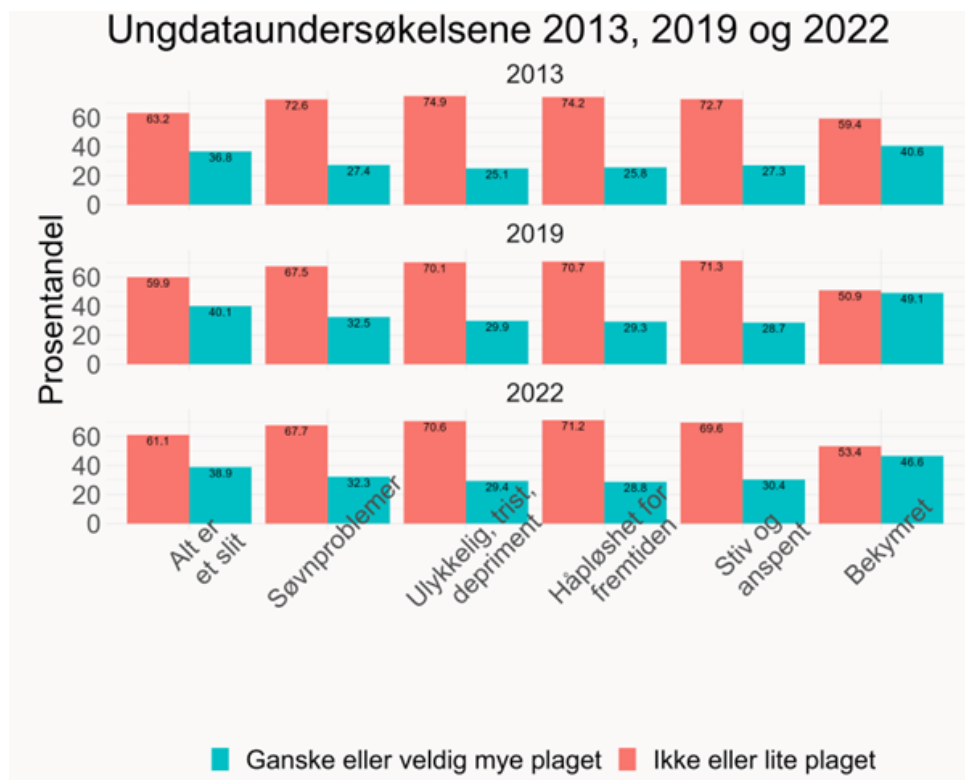
Psykiske lidelser og psykiske helseplager er blant de største folkehelseutfordringene i vår tid. I Rogaland er psykiske lidelser den viktigste årsaken til at unge står utenfor jobb og utdanning. For eksempel er over 7 av 10 unge under 30 på arbeidsavklaringspenger diagnostisert med en psykisk lidelse. Fokus på psykisk helse er derfor sentralt for skoler som skal forberede unge for arbeidsliv og videre studier.

Rogaland Fylkeskommune har utarbeidet en handlingsplan for perioden 2021-2028 for å fremme psykisk helse og forebygge selvmord. Mål rettet mot videregående opplæring er å:

- Fremme psykisk helse og gjøre tiltak lettere tilgjengelig
- Styrke samarbeidet mellom helse- og opplæringssektoren
- Styrke elevenes kunnskap om egen psykisk helse

I arbeidet med handlingsplanen står kartlegging sentralt. Hvordan svarer elevene i videregående opplæring på spørsmål om deres psykiske helse? Figur 6.5 viser svar på seks spørsmål relatert til psykiske plager i årene 2013, 2019 og 2022. (Spørsmålsformuleringene finnes på side 48 i denne [rapporten](#)). I spørreundersøkelsen kan elevene velge mellom fire svaralternativ («Ikke plaget i det hele tatt», «Lite plaget», «Ganske mye plaget» og «Veldig mye plaget»). I figuren har vi slått sammen svaralternativene til to kategorier: «Ikke eller lite plaget» og «Ganske eller veldig mye plaget».

Figur 6.5 Resultater fra Ungdataundersøkelsen i videregående skole 2013, 2019 og 2022.

Svarene som vises i Figur 6.5 reflekterer at psykiske plager er en betydelig folkehelseutfordring. Rundt 30% av elevene har i ganske eller veldig stor grad hatt søvnproblemer og følt på håpløshet for fremtiden den siste uka. Nesten halvparten oppgir at de har bekymret seg ganske eller veldig mye den siste uka. Figuren viser også at det er en endring mot svar som peker i retning av økende psykiske plager over tid. For eksempel er andelen med ganske eller veldig stor grad av søvnproblemer 5 prosentpoeng høyere i 2019 og 2022 enn i 2013. Det er også interessant å merke seg at andelen er relativt like i 2019 og 2022. Vi ser altså ikke tegn til at koronapandemien har hatt store innvirkninger på mengden psykiske plager elevene opplever.

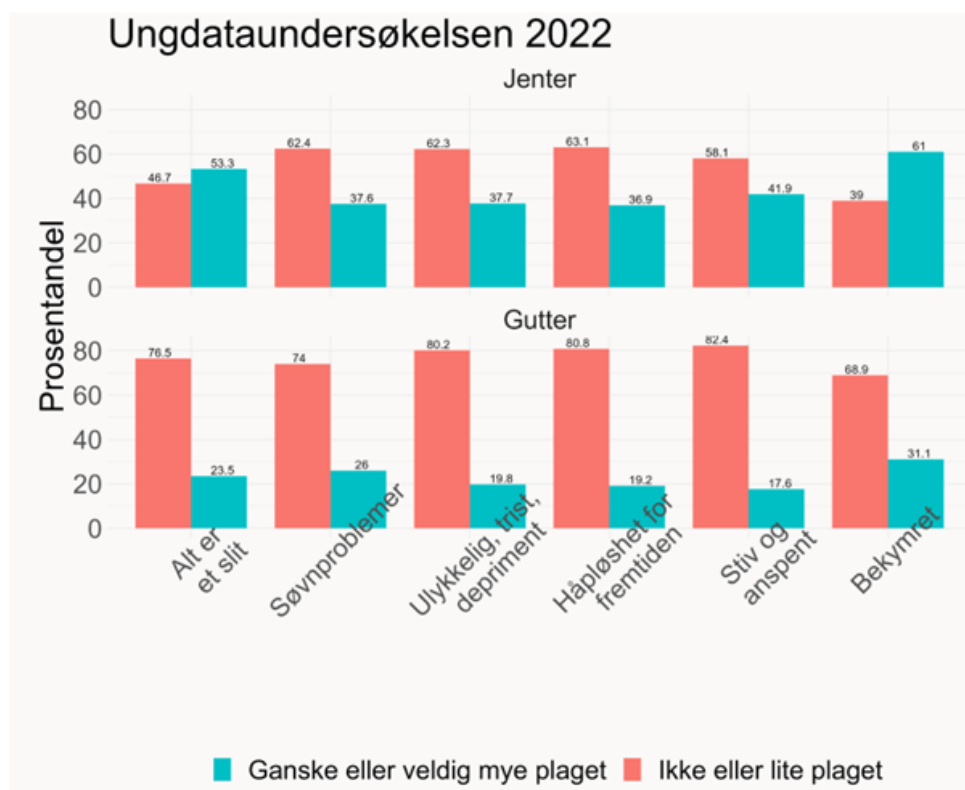
Hvilke faktorer kan forklare høy og økende grad av selvrapporterte psykiske plager blant unge? Faktorer som ofte blir pekt på er:

- Sosiale medier og sammenligningskultur: Sosiale medier bidrar til at ungdom sammenligner seg med andre, ofte etter urealistiske standarder som kan påvirke selvbildet og selvfølelsen negativt.
- Økt prestasjonspress: Det er et økende akademisk og sosialt press blant unge som kan skape negativt stress.
- Uforutsigbar fremtid: Bekymringer knyttet til klimaendringer, økonomisk usikkerhet, og globale kriser kan påvirke ungdoms syn på fremtiden som fører til håpløshetsfølelse og bekymringer for voksenlivet
- Endring i søvnmønstre og skjermbruk: Økt bruk av elektroniske enheter, spesielt før sengetid, kan påvirke søvnkvalitet og -mengde. Mangel på god søvn bidrar til psykisk uhelse.
- Mindre fysisk aktivitet: Det er dokumentert at fysisk aktivitet har positive effekter på psykisk helse. Samtidig ser vi en trend der mange unge er mindre fysisk aktive, noe som kan ha en sammenheng med den observerte forverringen i psykisk helse.

Samtidig som vi observerer en trend over tid i data er det viktig å huske at økt åpenhet rundt psykiske lidelser og mer oppmerksomhet rundt temaet både kan gjøre unge mer oppmerksomme på egne følelser og utfordringer og gjøre at flere unge enn før føler seg trygge nok til å rapportere eller anerkjenne sine egne psykiske helseutfordringer.

Figur 6.6 viser svarene fordelt på kjønn. Figuren viser at jenter i langt høyere grad enn gutter svarer at de har ganske eller veldig mye plager. 11 prosentpoeng flere jenter enn gutter svarer at de har søvnproblemer og nesten dobbelt så stor andel jenter føler i ganske eller veldig høy grad på håpløshet for fremtiden (37 prosent mot 19 prosent).

Figur 6.6 Resultater fra Ungdataundersøkelsen i videregående skole 2022 fordelt på kjønn.

Markante kjønnsforskjeller i slike spørreundersøkelser er kjent fra tidligere forskning. Hvordan kan vi forklare de?

- Sosiale forventninger og roller: Jenter kan oppleve press knyttet til kropp, prestasjoner og oppførsel som gutter ikke opplever i samme grad. Presset, som nå også er på sosiale medier, kan føre til negativt stress.
- Kommunikasjon: Forskning antyder at jenter generelt kan være mer bevisste på følelser og bedre på å kommunisere dem enn gutter, som kan føre til at de er mer i større grad rapporterer om følelsene sine.
- Kjønnroller: Gutter kan være mindre tilbøyelige til å rapportere om eller anerkjenne psykiske helseutfordringer på grunn av sosiale normer rundt maskulinitet og følelsesuttrykk.

Det er mulig at man ved å stille spørsmålene annerledes kan fange opp gutters psykiske plager på en bedre måte. For eksempel uttrykker gutter psykisk plager oftere gjennom fysiske symptomer eller endringer i adferd ([Rice m. fl., 2013](#)).

6.5 Tiltak for bedre læringsmiljø

Mange bidrar til at elever og lærlinger skal få et trygt og stimulerende læringsmiljø. Lærere, miljøpersonale og ledere, og også renholdere og kantinepersonale har en viktig funksjon. Vi er nå inne i fjerde året med gratis skolefrokost, og kantina har vist seg å være et miljøskapende sted langt ut over det å bli mett.

Mange skoler har tiltak som en integrert del av driften, blant annet VIP makkerskap og Tankevirus. Under beskrives flere tiltak som har som målsetting å sikre trivsel, læring og fullføring.

6.5.1 Flying Start

Tolv av våre videregående skoler gjennomførte oppstartsprogrammet Flying Start høsten 2022. Elever som har behov for å trygges i skolestarten møter en eller to dager før skolestart. Programmet som gjennomføres i Flying Start er laget av skolenes ansatte og driftes med refusjon fra seksjon opplæring i skole. Det har søkelys på å bli kjent på skolen, hilse på ansatte, hilse på andre elever og være med på sosiale aktiviteter. Tilbakemeldingen fra skolene er at dette er et svært viktig tilbud for disse elevene.

6.5.2 Forskningsprosjektet INTERACT – kvalitet i klasseromsinteraksjoner

Rogaland fylkeskommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger (UiS) samarbeider om forskningsprosjektet, som er finansiert av Forskningsrådet. Målet med INTERACT-prosjektet er å undersøke hvordan digital videobasert dialog kan støtte lærere i arbeidet med å styrke kvaliteten på interaksjoner i klasserommet. Målet er å øke elevenes engasjement og læring. Skoleåret 2022/23 har 100 lærere fra 12 skoler deltatt i forskningsprosjektet, og 70 lærerne var fra 6 av våre skoler. Alle lærerne har gjort videopptak av egen undervisning, og halvparten har fått coach og tilhørt en tiltaksgruppe og den andre halvparten av lærerne har vært i en kontrollgruppe. Videopptaka sammen med det faglige rammeverket Teaching Through Interactions (Hamre et al. 2013) dannet grunnlag for profesjonelle samtaler mellom en lærer og en ekstern coach. Målet med prosjektet er å øke læreres bevissthet og kompetanse om hvordan skolen kan styrke elevenes engasjement om læringsaktivitetene. Lærerne som deltok fikk verktøy for å støtte opp om engasjement hos elevene, og angår både sosial og faglig læring.

Videopptak er et sentralt element i datagrunnlaget for prosjektet, i tillegg er det gjennomført intervjuer, spørreundersøkelser og innhentet data om deltakende elevers karakterer og fravær. I tillegg til å undersøke lærers mulighet til å påvirke elevens engasjement og læring, vil INTERACT-prosjektet se på dette i sammenheng med hva som fører til frafall og fravær.

6.5.3 «Prosjekt gjennomføring»

Prosjektet ble forlenget skoleåret 2022-2023. Fylkesutvalget vedtok i august 2021 (PS 140/2021) å videreføre ressurser til styrking av psykisk helse i skolene. Seks utvalgte skoler er tildelt økt sosialrådgiverressurs for å styrke arbeidet med å øke andelen elever som fullfører videregående opplæring. De har hatt jevnlig møter der PPT har vært koordinator for arbeidet. Det har blitt jobbet med tiltak for å fremme trivsel og tilhørighet samt tilrettelegge for en inkluderende skole. Holdningsarbeid knyttet til inkludering, dialog og respekt for ulike verdisyn har vært vektlagt. Dette er i tråd med opplæringsloven kapittel 9 om at alle skal ha et trygt og godt skolemiljø.

6.5.4 Veiledningsgruppe for sosialrådgivere

Skoleåret 2022/2023 gjennomførte PPT veiledningsgruppe for sosialrådgivere. 8 rådgivere fra 8 forskjellige skoler traff hverandre en gang per mnd. gjennom skoleåret, under veiledning fra to psykologer fra PPT. Hensikten er å reflektere over egen praksis og støtte hverandre i de utfordringene skolene til enhver tid står i. Samtlige deltakere ga gode tilbakemeldinger på veiledningen, og det opprettes derfor ny gruppe med 8 andre rådgivere inneværende skoleår.

6.5.5 Livsmestringskurs

PPT har gjennomført et forskningsbasert livsmestringskurs (Hverdagsglede) for 18 miljøveiledere fra forskjellige videregående skoler samt for alle ansatte på tre videregående skoler. Etter endt kurs får lærerne og miljøveilederne et undervisningsopplegg de kan bruke med elevene. Kurset er også gjennomført for 60 lærlinger i fylkeskommunen. Hverdagsglede er et godt innarbeidet folkehelseiltak som brukes over hele verden. Kurset tar utgangspunkt i hva en selv kan gjøre for å ha det bra. Forskning tyder på at deltakere som gjennomgår et totimers kurs i Hverdagsglede rapporterer om økt livskvalitet samt nedgang i opplevd ensomhet.

6.5.6 Veiledningsnettverk

PPT har opprettet et veiledningsnettverk for flere videregående skoler innen fagområdet lese- og skrivevansker. Målgruppen er ansatte som gjennomfører utredning av lese- og skrivevansker. Nettverket møtes jevnlig hvor formålet er å utvikle felles praksis i kartleggingsarbeid og tolkning av testresultater. Skolene gir tilbakemelding om at dette er et nyttig nettverk som har gitt økt kompetanse.

6.5.7 Inkluderende skolenærvær

Inkluderende skolenærvær er et prosjekt i regi av PPT. Her er det søkelys på hvordan den videregående skolen i større grad kan bidra til inkluderende skolenærvær. Prosjektet vil fortsette skoleåret 2023/2024 og i løpet av prosjektperioden vil det bli utarbeidet en dynamisk handlingsplan.

6.5.8 Skolemestringsgruppe

PPT gjennomførte skoleåret 22/23 Skolemestringsgruppe for elever med skolerelatert angstproblematikk. Gruppen ble ledet av to psykologer. Deltakerne egenrapporterte om nedgang i angstsymptomer samt en bedre skolefungering etter endt kursrekke.

6.5.9 Aktiv KomUng

Samarbeid med Habiliteringstjenesten Barn og Unge (HABU), Helse Stavanger HABU Stavanger og PPT Rogaland fylkeskommune har skoleåret 2022/2023 samarbeidet om å gjennomføre AKKtiv KomUng. Dette er en foreldrekursrekke for foresatte til ungdommer med store kommunikasjonsvansker og som har behov for å ta i bruk alternativ og supplerende kommunikasjon (jf. opplæringsloven § 3-13. *Opplæring av elever, lærlingar, praksisbrevkandidatar og lærekandidatar med behov for alternativ og supplerande kommunikasjon (ASK)*). Tilbakemeldingene fra de foresatte var svært positiv, og det ble opplyst at dette var noe de lenge hadde savnet, siden andre kurs for denne elevgruppen ofte har fokus på yngre barn. Det er i ettertid inngått samarbeidsavtale mellom HABU og PPT om framtidige gjennomføringer av AKKtiv KomUng.

6.5.10 Helsestasjon for ungdom

Seksjon opplæring i skole og PPT koordinerer sammen et samarbeid med Helsepsykepleierne. Det er opprettet et nettverk der en helsepsykepleier for hver region deltar som representant, og der de har ansvar for å bringe inn aktuelle problemstillinger for sin region, samt sikre at viktig informasjon blir kommunisert videre ut til alle. Helsepsykepleierne er delt inn i 3 regioner, to i sør og en i nord. Foreløpig har det vært noen få treff der fokus har vært på erfaringsutveksling, samt å se på forslag til hvordan sikre at elever får et likeverdig tilbud på tvers av skoler, hva tjenester fra PPT og helsepsykepleierne gjelder.

6.5.11 Kommunesamarbeid

Stavanger kommune, Randaberg kommune og Rogaland fylkeskommune gjennomførte i februar 2023 konferansen «Fra utenforskap til yrkesliv», for å gjøre lærekandidatordningen bedre kjent. Konferansens hovedbudskap var hvordan kommuner kan rekruttere og følge opp lærekandidater for å sikre et tilpasset og fleksibelt opplæringsløp for å sikre inkludering og forebygge frafall. For opplæringsavdelingen var dette også et tverrseksjonalt samarbeid mellom seksjon skole, seksjon PPT og seksjon opplæring i bedrift.

6.5.12 Regionalt samarbeid, SAMVER

SAMVER står for samordningsgruppe mot voldelig ekstremisme i regionen. Dette er et samarbeid mellom PST/politiets sikkerhetstjeneste, Sør-vest politidistrikt, Kriminalomsorgen region Sørvest, RVTS-Vest, Rogaland fylkeskommune og kommunene Stavanger, Sandnes, Sola, Rennesøy, Randaberg, Hå og Time. Fra fylkeskommunen deltar PPT. Ekstremisme og radikaliserings er ikke nytt, men det dukker opp nye fenomener. Årets konferanse «Konspirasjonsteorier og trusler mot demokratiet» hadde blant annet søkelys på internettets algoritmer som bidragsfaktor til å vanskeliggjøre forebyggingsarbeidet på dette feltet.

6.5.13 Hybelboere

Skolene som har hybelboere, kartlegger og følger disse opp på forskjellige måter. Stikkord her er kontaktlæresamtaler og samlinger av varierende grad og omfang for elever som bor for seg selv.

Distriktskolene har flest hybelboere, men også skoler i mer sentrale områder. Skolene kartlegger hybelboere om høsten og har ulike tiltak for å støtte dem. Under nevnes de viktigste, uten å regne opp hver enkelt skole.

- Sosialrådgivere følger opp hybelboerne med flere samtaler i året. Hovedtemaer for samtaler er elevens sosiale nettverk, økonomi og matvaner. Ved behov iverksettes det tiltak i samråd med eleven og eventuelt foresatte.
- Kontaktlærere registrerer hybelboere i egen klasse, og følger opp eventuelt fravær. Ved bekymring meldes det fra til ledelsen og sosialrådgiver.
- Samlinger der det blir servert mat for å ha en samtale om hva skolen kan tilby elever som bor på hybel og hva de tenker og har behov for. Noen skoler har ofte samlinger, andre har en eller to.
- Tema som tas opp på samlingene er varierende som økonomi, mat, helse osv. Det viktigste er å gi elevene et nettverk.

7 Oppfølgingstjenesten

Andelen unge uten og utenfor videregående opplæring er lavere i Rogaland enn gjennomsnittet nasjonalt. Antallet unge i oppfølgingstjenestens målgruppe økte fra juni 2022 til juni 2023, og flere unge er registrert i oppfølgingstjenesten to år på rad.

Fylkeskommunen skal ha en oppfølgingstjeneste for ungdom som har rett til opplæring etter § 3-1 og som ikke er i opplæring eller i arbeid. Tjenesten gjelder til og med det året de fyller 21 år. I ny opplæringslov utvides målgruppen til å gjelde til og med det året de fyller 24 år, men dette praktiseres allerede i Rogaland.

Oppfølgingstjenesten (OT) følger opp ungdom med rett til videregående opplæring som ikke søker, takker nei til eller slutter i videregående opplæring. Ungdommene får tilbud om opplæring, arbeid eller andre tiltak som på sikt kan gi mulighet for kompetansefremmende opplæring. OT har ansvar for å koordinere og samordne den tverrfaglige innsatsen.

I løpet av skoleåret 2022-2023 ble 6192 ungdommer meldt til OT, og alle ble kontaktet og kartlagt. Rogaland har økt sin målgruppe til å omfatte ungdommer i alderen 16-24 år, denne gruppen for 22-24 år utgjorde 1575 ungdommer for skoleåret 2022-23. Etter OTs kartlegging sjekkes en del av ungdommene ut av målgruppen.

Antallet i OTs målgruppe i alderen 16- 21 år i Rogaland var 1288 i juni 2023. Det er en økning på 15 prosent fra juni året før (da antallet var 1116 ungdommer). I en analyse fra Utdanningsdirektoratet, pekes det på at flere unge er registrert i oppfølgingstjenesten for andre år på rad.

Andelen ungdom som er uten og utenfor videregående opplæring er lavere i Rogaland enn det nasjonale gjennomsnittet, og har blitt redusert fra 12,7 prosent i 2018 til 9,9 prosent i 2022. Av de 9,9 prosentene som er uten og utenfor videregående opplæring, er om lag halvparten i arbeid.

OT har en aktiv rolle i det forebyggende arbeidet blant elever og lærlinger, og har sammen med NAV Rogaland utviklet samarbeidsrutiner for tettere oppfølging og veiledning av felles ungdommer i målgruppen. OT har ulike tiltak for å unngå frafall eller få ungdommer tilbake til videregående opplæring. Disse tiltakene og mer detaljert statistikk om målgruppen redegjøres for i statusrapport som legges fram som politisk sak for Opplæringsutvalget. Det vises også til løypemelding om UngInvest som legges fram samtidig.

7.1 Glidelåsen

Glidelåsen ble vedtatt som tiltak høsten 2016 og er et samarbeid med kommunene i fylket. Elever som trenger ekstra oppmerksomhet når de begynner på videregående skole har et kommunalt støtteapparat med seg, og får tettere oppfølging fra skolen og OT på Vg1. Skoleåret 2022-2023 har 101 Vg1-elever vært med i dette tiltaket. Av disse fullførte og besto 80 elever, 13 fullførte (ikke bestått alle fag) og 7 sluttet i løpet av skoleåret. To er på grunnkompetanse og tre tar Vg1 over 2 år.

I tillegg har OT en aktiv rolle i UngInvest, med inntak og oppfølging underveis. OT-Rogaland vurderer tiltaket som meget viktig for mange ungdommer i målgruppen.

7.2 Unginvest

UngInvest i Rogaland ble etablert med egen avdeling i Stavanger i 2019, og med avdeling i Haugesund i 2021. Det ble i sak 27/2022 vedtatt fast drift. Dette tiltaket har hatt stor oppmerksomhet fra politikere og vært et ønsket tiltak.

Skoleåret 2022/2023 var det 39 deltakere i Stavanger og 22 i Haugesund. Av disse 61 er nå 41 i arbeid, lære eller i skole. Noen er fremdeles på UngInvest, mens andre er i behandling eller under oppfølging i Nav. Av det store tallet av ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv er dette få, men for de som får plass, har oppholdet svært god effekt. Fylkesdirektøren vil legge fram en egen løypemelding med flere detaljer.

8 Veien videre

Samlet sett har vi et godt kunnskapsgrunnlag om hva som er bra og hva som kan forbedres i videregående opplæring i Rogaland. Gjennomføringen i løpet av fem/seks år har økt, men skoleårsfullføringen har blitt redusert de siste årene. Dette krever økt innsats for å sikre at vi opprettholder en høy gjennomføring av hele opplæringsløpet også framover.

Det videre utviklingsarbeidet vil foregå i skoler, lærebedrifter og administrasjonen, og krever utstrakt samarbeid og nytenkning for å sikre en enda bedre videregående opplæring.

8.1 Kvalitetsutvikling

Her følger en beskrivelse av de viktigste forholdene som vil påvirke kvaliteten i opplæringen fremover.

8.1.1 Fullføringsreformen

Rammene for videregående opplæring er i kontinuerlig utvikling. Fullføringsreformen, vedtatt i Stortinget i juni 2021, vil gi nye og endrede rettigheter som utvidet rett til videregående opplæring og et mer fleksibelt skoleår. Den vil få betydning for framtidig dimensjonering av opplæringstilbud og skolebygg. De viktigste endringene trer i kraft når ny opplæringslov innføres i 2024.

Regjeringen ønsker ikke bare at flere gjennomfører videregående opplæring, men at elevene og lærlingene skal bli bedre kvalifisert til arbeid og videre studier gjennom å gå i videregående opplæring. Fullføringsreformen er den viktigste fornyelsen av videregående opplæring på flere tiår. Den skisserer fem gjenstridige problemer som regjeringen ønsker å løse:

- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset elever med svake faglige forutsetninger.
- Elevene får ikke det de trenger for å bli best mulig studieforberedt.
- Fagopplæringen dekker ikke elevenes og arbeidslivets behov godt nok.
- Videregående opplæring er i for liten grad tilpasset den mangfoldige elevgruppen.
- Videregående opplæring er ikke godt nok tilpasset voksne.

Fylkeskommunen ønsker fullføringsreformen velkommen. Reformen foreslår kloke grep knyttet til å få flere kvalifisert for et arbeidsliv i endring. Rett til rekvalifisering og modularisering av deler av opplæringen er spennende og fremtidsrettet. Reformen bygger i stor grad på anbefaling fra Lied-utvalget. Forslag fra dette utvalget knyttet til studieforberedende utdanningsprogram er imidlertid i liten grad tatt med i reformen. Udir har nå fått i oppdrag å se på deler av disse anbefalingene. Det blir spennende å følge dette arbeidet videre.

8.1.2 Ny opplæringslov

Den nye opplæringsloven ble vedtatt av Stortinget i juni 2023 og gjenspeiler mange av anbefalingene i Fullføringsreformen. Forskriften til den nye loven ventes å komme på høring i november 2023. Særlig interesse knytter det seg til avklaringer rundt voksenopplæringen. Her er det mange spørsmål som må avklares i god tid før skolestart høsten 2024.

8.1.3 Økt gjennomføring – inkluderingsprosjektet

Forventinger om økt gjennomføring betyr at flere av dem som i dag er utenfor skal få ta del i opplæringen. Det betyr at vi må forberede oss på et større mangfold av elever. Fylkeskommunen har derfor igangsatt et prosjekt knyttet til å utvikle skolenes støttesystemer rundt både læreren og elevene. Sammen med Høgskolen Innlandet ved Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SePU) er vi gang med kompetanseheving på alle skolene med mål om at skolene skal utvikle et støttesystem rundt læreren som er tilpasset den enkelte skolen.

Som en del av dette prosjektet vedtok fylkestinget i oktober 2023 en endring i inntaksmodell for elever som går mot grunnkompetanse. Det vil nå ikke lenger være mulig for elever å søke seg til opplæring i liten gruppe. Skolen, PPT, elev og foresatte skal sammen ta stilling til hvilken organiseringsform som er best for den enkelte elev. Målet er at denne endringen vil øke fleksibiliteten mellom opplæring i liten gruppe og opplæring i ordinær klasse. Dette vil øke elevenes muligheter til å få en formell sluttkompetanse.

Fylkestinget vedtok i oktober 2023 også at det skal utarbeides en politisk sak knyttet til hvordan ulike kvalifiseringstiltak kan organiseres og hvilken rolle disse skal ha som konsekvens av den nye inntaksmodellen. Denne saken vil bli lagt frem til behandling før sommeren 2024.

Skoleeiere, skoleledere og lærere må sammen sørge for at skolens praksis er i samsvar med hele læreplanverket. I Rogaland har vi over tid satset mye på å utvikle et godt læringsmiljø for elevene. Videreutdanningstilbudene er sammen med det kollektive etterutdanningen i skolene viktige tiltak i arbeidet med å sørge for at skolene har den riktige kompetansen i innføringen av kunnskapsløftet og som forberedelse til fullføringsreformen. Gjennom å gi skolene denne muligheten til faglig utvikling styrker vi arbeidet med at elevene får opplæring i tråd med gjeldene læreplanverk og at skolene til enhver tid har riktig kompetanse. Våren 2023 startet opplæringsavdelingen med å se på utfordringer og muligheter for kunstig intelligens og ChatGPT i skolen.

8.2 Økt innvandring

Som følge av krigen i Ukraina ble det bosatt et historisk høyt antall flyktninger i Rogaland i 2022 og foreløpig i 2023. Prognosene tilsier at det også vil være et høyt bosettingsbehov i 2024. Kunnskapsdepartementet vurderer at tilgang på nok personell og riktig kompetanse er utfordringer som vil øke i takt med at antallet fordrevne personer til Norge øker.

I 2022 ble det bosatt 3308 flyktninger i Rogaland, og kommunene er bedt om å bosette 4085 flyktninger i 2023. Ca. 85 prosent av de bosatte vil sannsynligvis være fordrevne fra Ukraina, men det vil også bosettes flyktninger fra andre land. Det er stor usikkerhet knyttet til endelig antall, og store endringer i situasjonen i Ukraina kan også påvirke ankomster til Norge. Til sammenligning ligger antallet normalt på ca. 4-500 flyktninger per år, med noen unntak blant annet i 2016 (1260 flyktninger) og i 2020 (217 flyktninger).

For å sikre at fylkeskommunen er rigget for det høye antall ankomster til Rogaland, har opplæringsavdelingen gjennomført en helhetlig risikoanalyse. I analysen er det hovedfokus på opplæringsavdelingens og skolenes ansvar. Det er skissert noen forslag til hvordan opplæringsavdelingen kan mobilisere tjenestene for nyankomne flyktninger. I opplæringsavdelingen er det ulike seksjoner og faggrupper som har ansvar for problemstillingene knyttet til nyankomne flyktninger.

I risikovurderingen, som ble ferdigstilt juni 2023, er det anbefalt tiltak og problemstillinger som må følges opp videre. De er inndelt i disse hovedområdene:

1. Dimensjonering
2. Samarbeid med kommunene
3. Veiledning og informasjon
4. Inntak og overgang i opplæringsløpene
5. Inkludering og tilrettelegging av opplæringsløp

Høsten 2023 følges anbefalingene opp av ledergruppa i opplæringsavdelingen, og det utarbeides en plan for oppfølging

8.3 Utfordringer dimensjonering

Rogaland er midt inne i en elevtallsvekst som trolig når toppen om fire år. Skolene har aldri vært fullere, og kommende skoleår øker avgangskullet fra grunnskolene med over 300 ungdommer. Den største økningen forventes i midt fylket, særlig på nord-Jæren. Søkemønsteret de siste årene utfordrer den fysiske plassen ved skolene som har yrkesfaglige tilbud. Over 56 prosent av søkerne til Vg1 i Rogaland har et yrkesfaglig utdanningsprogram som første ønske. I nordfylket er andelen over 62 prosent. Dreiningen mot yrkesfaglige program er en ønsket retning ut fra næringslivet i Rogaland sitt behov for arbeidskraft. Tilgangen på læreplasser god, og mange bransjer er bekymret for om de får nok kvalifiserte arbeidstakere. Dersom søkingen til yrkesfag fortsetter å øke, vil vi ikke klare å møte behovet innenfor utstyrskrevede program uten å leie arealer. Noe kapasitetsøkning oppnås gjennom vedtatte byggeprosjekter, men hovedvekten av elevtallsøkningen de neste årene må løses med leie.

Dagens GSI-tall (grunnskolenes informasjonssystem) viser at det vil være rundt 1000 flere elever i skolene våre i 2027/28. Vi vurderer dette som et minimumstall, og det er sannsynlig at det reelle tallet og behovet for skoleplasser blir høyere. Framskrivning av elevtall viser nå at den forventede utflatingen i ungdomskullene skjer saktere enn tidligere anslått. Fra høsten 2024 vil fullføringsreformen gi flere adgang til videregående opplæring når ungdomsretten erstattes av retten til å fullføre. Vi tror at noen flere ungdommer vil bruke lenger tid på å fullføre videregående skole, og de får også anledning til omvalg uten at det påvirker mulighetene til fullføring. Disse forholdene vil automatisk gi flere ungdommer i skolene. Yrkesfaglig rekvalifisering, tilflytning og antall flykninger er andre faktorer som kan komme til å utfordre dimensjoneringsarbeidet de neste ti årene.

8.4 Fagopplæring

Med det dokumenterte, store behovet for faglært arbeidskraft de neste årene, er det grunn til optimisme med tanke på tilgjengelige læreplasser i årene framover. Kombinert med en aldrende befolkning og færre arbeidsinnvandrere, vil det øke sjansene for at lærebedrifter i større grad enn nå, også vil ta inn voksne lærlinger. En andel lærlinger som vil fylkeskommunene forventer vil øke når fullføringsreformen trer i kraft høsten 2024.

8.5 Samarbeidet med NAV

Gjennom Utsynsmeldingen, Ungdomsgarantien og Statens tildelingsbrev til NAV blir det tydelig at NAV og fylkeskommunen i større grad har tilsvarende oppdrag knyttet til å veilede og kvalifisere unge voksne inn i opplæring eller arbeid samt å hindre at de som er i opplæring slutter. Opplæringsavdelingen har derfor nå jevnlig møter med NAV på ledernivå. Vi jobber med å samordne oss både når det gjelder struktur og når det

gjelder tiltak. Dette arbeidet fordrer også at vi i fylkeskommunen ser på vår egen organisering knyttet til veiledning.

9 Vedlegg

9.1 Skolevise resultater

Tabell v.1 Gjennomsnittlige grunnskolepoeng skoleåret 2022/2023 etter skole og utdanningstype. I alt, studieforbereidende (SF), yrkesfag (YF) og påbygg (PB). Kilde: Qlik sense

Enhet	Antall	I alt	SF	YF	PB
Rogaland	15 787	43,0	47,0	38,2	39,1
Bergeland vgs	498	38,9	40,4	37,9	-
Bryne vgs	1 433	41,8	45,5	38,1	41,0
Dalane vgs	584	41,0	45,9	38,0	38,9
Gand vgs	946	39,3	-	39,4	38,7
Godalen vgs	575	33,4	-	33,2	35,0
Haugaland vgs	775	37,6	43,7	36,9	37,4
Hetland vgs	562	47,2	47,2	-	-
Jåttå vgs	975	41,8	45,0	41,4	40,0
Karmsund vgs	536	40,1	-	40,3	36,6
Kopervik vgs	340	44,3	45,2	-	39,1
Randaberg vgs	719	37,5	40,5	34,9	37,7
Sandnes vgs	1 016	48,4	48,4	-	-
Sauda vgs	329	44,2	47,8	40,1	47,5

Enhet	Antall	I alt	SF	YF	PB
Skeisvang vgs	550	48,7	48,7	-	-
Sola vgs	687	40,7	42,2	37,8	-
St Svithun vgs	887	48,9	48,9	-	-
St. Olav vgs	833	50,9	50,9	-	-
Stavanger katedralskole	544	50,1	50,1	-	-
SOTS	120	40,2	-	40,2	-
Strand vgs	582	41,5	45,5	37,7	42,2
Vardafjell vgs	432	46,3	46,7	-	36,8
Vågen vgs	750	44,9	46,3	39,8	-
Øksnevad vgs	286	39,3	-	39,3	
Ølen vgs	278	43,1	47,6	39,1	43,6
Åkrehamn vgs	421	38,7	-	38,7	-

Tabell v.2 Skoleårsfullføring i prosent skoleåret 2022/2023 etter skole og utdanningstype. Kilde: Qlik sense

Enhet	Antall	I alt	SF	YF	PB
Rogaland	15 787	85,6	87,5	85,2	71,5
Bergeland vgs	498	79,1	77,4	80,2	
Bryne vgs	1 433	84,6	80,4	88,1	

Enhet	Antall	I alt	SF	YF	PB
Dalane vgs	584	85,8	87,3	87,9	66,7
Gand vgs	946	86,2		88,5	74,5
Godalen vgs	575	69,2		71,5	48,2
Haugaland vgs	775	81,2	75,6	84,0	67,0
Hetland vgs	562	94,1	94,1		
Jåttå vgs	975	85,1		89,1	66,5
Karmsund vgs	536	90,1		91,7	
Kopervik vgs	340	82,4	83,6		75,9
Randaberg vgs	719	70,4	62,2	77,1	70,9
Sandnes vgs	1 016	90,9	90,9		
Sauda vgs	329	92,3	92,2	92,9	
Skeisvang vgs	550	92,2	92,2		
Sola vgs	687	77,6	78,0	76,8	
St Svithun vgs	887	95,3	95,3		
St. Olav vgs	833	96,4	96,4		
Stavanger katedralskole	544	90,8	90,8		
SOTS	120	90,8		90,8	

Enhet	Antall	I alt	SF	YF	PB
Strand vgs	582	90,2	90,4	90,0	
Vardafjell vgs	432	86,8	87,6		70,0
Vågen vgs	750	82,8	83,4	80,6	
Øksnevad vgs	286	81,1		81,1	
Ølen vgs	278	94,2		91,2	
Åkrehamn vgs	421	95,5		95,5	

Tabell v.3 Andel skoleårssluttere (etter 1. oktober) skoleåret 2022/2023 etter skole og utdanningstype. Kilde: Qlik sense

Enhet	Antall	Totalt	PB	SF	YF
Rogaland	15 787	3,0%	8,6%	1,4%	4,2%
Bergeland vgs	498	4,4%	-	3,7%	4,9%
Bryne vgs	1 433	2,2%	1,8%	1,7%	2,9%
Dalane vgs	584	2,7%	7,8%	1,9%	2,5%
Gand vgs	946	4,7%	12,4%	-	3,1%
Godalen vgs	575	10,8%	5,4%	-	11,4%
Haugaland vgs	775	3,9%	12,1%	3,8%	2,6%
Hetland vgs	562	0,7%	-	0,7%	-
Jåttå vgs	975	5,5%	12,4%	0,6%	4,6%

Enhet	Antall	Totalt	PB	SF	YF
Karmsund vgs	536	4,9%	25,0%	-	3,6%
Kopervik vgs	340	1,5%	1,9%	1,4%	-
Randaberg vgs	719	6,1%	5,8%	4,5%	7,5%
Sandnes vgs	1 016	1,0%	-	1,0%	-
Sauda vgs	329	1,5%	0,0%	1,3%	1,9%
Skeisvang vgs	550	0,7%	-	0,7%	-
Sola vgs	687	2,0%	-	1,6%	3,0%
St Svithun vgs	887	0,5%	-	0,5%	-
St. Olav vgs	833	0,8%	-	0,8%	-
Stavanger katedralskole	544	1,1%	-	1,1%	-
SOTS	120	4,2%	-	-	4,2%
Strand vgs	582	0,7%	0,0%	0,4%	1,0%
Vardafjell vgs	432	0,7%	5,0%	0,5%	-
Vågen vgs	750	3,6%	-	2,4%	7,9%
Øksnevad vgs	286	5,2%	0,0%	-	5,2%
Ølen vgs	278	1,1%	0,0%	0,9%	1,5%
Åkrehamn vgs	421	1,7%	-	-	1,7%

Tabell v.4 Resultater fra Elevundersøkelsen 2022/2023. Vg1 etter skole Rogaland fylkeskommune.
Gjennomsnittlig skåre på fem indikatorer.

Enhet	Støtte fra lærerne	Vurdering for læring	Lærings-kultur	Mestring	Elevdemokrati og med-virkning
Rogaland	4,2	3,6	4,0	4,0	3,7
Bergeland vgs	4,2	3,7	4,0	3,8	3,7
Bryne vgs	4,2	3,5	4,0	4,0	3,6
Dalane vgs	4,0	3,4	3,8	3,9	3,4
Gand vgs	4,2	3,7	3,9	4,0	3,8
Godalen vgs	4,0	3,6	3,9	3,9	3,6
Haugaland vgs	4,4	3,9	4,1	4,0	4,0
Hetland vgs	4,0	3,4	4,3	3,9	3,4
Hollenderhaug en skolesenter	4,7	4,1	4,5	4,1	-
Jåttå vgs	4,1	3,5	3,8	3,8	3,7
Karmsund vgs	4,4	3,8	4,2	4,0	3,9
Kopervik vgs	4,3	3,5	4,3	3,9	3,7
Møllehagen	4,6	3,7	4,6	4,1	-
Randaberg vgs	4,0	3,7	3,8	3,9	3,6
Sandnes vgs	4,2	3,4	4,1	4,0	3,5

Enhet	Støtte fra lærerne	Vurdering for læring	Lærings-kultur	Mestring	Elevdemokrati og medvirkning
Sauda vgs	4,2	3,4	4,0	4,1	3,5
Skeisvang vgs	4,2	3,3	4,1	3,9	3,3
Sola vgs	4,0	3,6	3,8	3,9	3,6
St Svithun vgs	4,2	3,4	4,2	4,0	3,5
St. Olav vgs	4,1	3,4	4,3	4,0	3,6
Stavanger katedralskole	4,2	3,4	4,1	4,1	3,7
SOTS	4,2	3,9	4,2	4,1	3,7
Strand vgs	4,4	3,9	3,9	4,1	4,0
Vardafjell vgs	4,0	3,3	4,1	3,9	3,4
Vågen vgs	4,1	3,4	3,9	3,9	3,6
Øksnevad vgs	4,1	3,3	3,9	3,9	3,7
Ølen vgs	4,3	3,5	4,1	4,0	3,7
Åkrehamn vgs	4,3	3,9	4,0	4,0	3,9

9.2 Kommunevise resultater

Tabell v.5 Fordeling grunnskolepoeng (prosentandel i hver karaktergruppe) for elever som gikk ut av grunnskolen våren 2023 etter bostedskommune. Kilde: SSB

Kommune	Antall	Manglende grunnskolep oeng	10-29	30-39	40-49	50 poeng eller flere
Rogaland	6337	7,9	5,6	26,9	42,0	17,6
Eigersund	193	5,7	9,3	31,1	42	11,9
Stavanger	1762	7,1	4,8	24,7	43,2	20,1
Haugesund	438	8,2	4,3	24,4	45,4	17,6
Sandnes	1087	8,9	6,3	27,9	39,8	17
Sokndal	49	4,1	4,1	26,5	49	16,3
Lund	38	10,5	5,3	31,6	34,2	18,4
Bjerkreim	45	8,9	4,4	28,9	42,2	15,6
Hå	304	5,3	6,6	33,2	37,2	17,8
Klepp	284	9,5	5,3	27,8	39,8	17,6
Time	281	4,6	8,9	27,8	46,6	12,1
Gjesdal	156	10,3	1,9	21,8	39,7	26,3
Sola	376	14,9	3,2	23,9	43,4	14,6
Randaberg	138	2,9	3,6	21	49,3	23,2
Strand	199	8	5,5	28,1	46,2	12,1
Hjelmeland	37	-	5,4	24,3	51,4	18,9
Suldal	50	10	6	16	46	22

Kommune	Antall	Manglende grunnskolep oeng	10-29	30-39	40-49	50 poeng eller flere
Sauda	64	6,3	3,1	37,5	35,9	17,2
Kvitsøy	6	:	:	:	:	:
Bokn	5	:	:	:	:	:
Tysvær	153	9,8	7,8	31,4	36,6	14,4
Karmøy	557	8,1	6,6	30,3	38,1	16,9
Utsira	1	:	:	:	:	:
Vindafjord	114	1,8	7	29,8	46,5	14,9

Tabell v.6 Gjennomføring i videregående opplæring i løpet av 5/6 år, etter todelt utdanningsprogram og bostedskommune ved 16 års alder. 2016-kullet. Prosentandel i hver kategori. Totalt og fordelt på studieforberedende (SF) og yrkesfaglig (YF) utdanningsretning. N= Antall. Kilde: SSB.

Kommune/r etning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkomp etanse	Gjennomfør t Vg3/ fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Bjerkreim Totalt	42	88	2.4	-	-	9.5
Bjerkreim SF	18	94.5	-	-	-	5.6
Bjerkreim YF	24	83.4	4.2	-	-	12.5

Kommune/retning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkompetanse	Gjennomført Vg3/fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Eigersund Totalt	223	78.5	5.8	4.5	3.1	8.1
Eigersund SF	105	85.7	4.8	-	3.8	5.7
Eigersund YF	118	72	6.8	8.5	2.5	10.2
Finnøy Totalt	45	84.4	6.7	2.2	-	6.7
Finnøy SF	21	95.3	4.8	-	-	-
Finnøy YF	24	75	8.3	4.2	-	12.5
Forsand Totalt	15	73.4	6.7	6.7	-	13.3
Forsand SF	8	75	-	12.5	-	12.5
Forsand YF	7	71.4	14.3	-	-	14.3
Gjesdal Totalt	180	79.4	4.4	3.9	4.4	7.8
Gjesdal SF	91	90.1	3.3	-	4.4	2.2
Gjesdal YF	89	68.5	5.6	7.9	4.5	13.5
Haugesund Totalt	488	83.2	2.9	3.3	3.1	7.6

Kommune/retning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkompetanse	Gjennomført Vg3/fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Haugesund SF	283	91.5	1.1	0.4	3.2	3.9
Haugesund YF	205	71.7	5.4	7.3	2.9	12.7
Hjelmeland Totalt	44	77.3	4.5	2.3	4.5	11.4
Hjelmeland SF	15	86.7	6.7	-	6.7	-
Hjelmeland YF	29	72.4	3.4	3.4	3.4	17.2
Hå Totalt	251	82.4	2.8	2	4.4	8.4
Hå SF	86	87.2	2.3	1.2	5.8	3.5
Hå YF	165	80	3	2.4	3.6	10.9
Karmøy Totalt	587	84.8	2.9	3.1	3.1	6.1
Karmøy SF	274	92.7	1.8	-	1.5	4
Karmøy YF	313	77.9	3.8	5.8	4.5	8
Klepp Totalt	276	79	3.3	4.7	4.3	8.7
Klepp SF	117	89.8	2.6	1.7	2.6	3.4
Klepp YF	159	71.1	3.8	6.9	5.7	12.6

Kommune/retning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkompetanse	Gjennomført Vg3/fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Lund Totalt	53	83.1	3.8	1.9	5.7	5.7
Lund SF	19	79	5.3	-	5.3	10.5
Lund YF	34	85.3	2.9	2.9	5.9	2.9
Randaberg Totalt	163	90.8	1.8	0.6	3.1	3.7
Randaberg SF	94	93.6	-	1.1	4.3	1.1
Randaberg YF	69	87	4.3	-	1.4	7.2
Rennesøy Totalt	69	91.3	1.4	2.9	1.4	2.9
Rennesøy SF	41	100	-	-	-	-
Rennesøy YF	28	78.6	3.6	7.1	3.6	7.1
Sandnes Totalt	952	85.1	2.8	2.4	3.4	6.3
Sandnes SF	529	93.4	2.3	0.2	2.6	1.5
Sandnes YF	423	74.7	3.5	5.2	4.3	12.3
Sauda Totalt	66	80.3	3	1.5	1.5	13.6

Kommune/retning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkompetanse	Gjennomført Vg3/fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Sauda SF	29	93.1	-	-	-	6.9
Sauda YF	37	70.3	5.4	2.7	2.7	18.9
Sokndal Totalt	33	81.8	3	-	6.1	9.1
Sokndal SF	16	93.8	6.3	-	-	-
Sokndal YF	17	70.5	-	-	11.8	17.6
Sola Totalt	300	83.7	2.7	2.3	5.3	6
Sola SF	189	89.4	1.6	1.1	5.8	2.1
Sola YF	111	73.9	4.5	4.5	4.5	12.6
Stavanger Totalt	1469	83.8	2.5	2.9	4.4	6.5
Stavanger SF	1004	90.1	1.9	0.3	4.1	3.7
Stavanger YF	465	70.3	3.7	8.4	5.2	12.5
Strand Totalt	191	89.5	2.1	1	2.6	4.7
Strand SF	101	96	2	-	-	2
Strand YF	90	82.2	2.2	2.2	5.6	7.8
Suldal Totalt	60	80	1.7	6.7	1.7	10

Kommune/retning	N	Fullført og bestått	Fortsatt i vgo	Fullført grunnkompetanse	Gjennomført Vg3/fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Suldal SF	25	96	-	-	-	4
Suldal YF	35	68.6	2.9	11.4	2.9	14.3
Time Totalt	248	80.7	2.4	4	6.5	6.5
Time SF	127	88.9	2.4	-	7.9	0.8
Time YF	121	71.9	2.5	8.3	5	12.4
Tysvær Totalt	149	91.3	3.4	0.7	0.7	4
Tysvær SF	55	94.6	5.5	-	-	-
Tysvær YF	94	89.4	2.1	1.1	1.1	6.4
Vindafjord Totalt	133	89.4	2.3	-	3	5.3
Vindafjord SF	63	95.2	-	-	3.2	1.6
Vindafjord YF	70	84.2	4.3	-	2.9	8.6

Tabell v.7 Andel av de som startet i videregående opplæring i 2012 som hadde fullført og bestått videregående opplæring med studie- eller yrkeskompetanse i løpet av 5 år og 10 år, etter bostedskommune ved 16 års alder. Prosentandel i hver kategori. Kilde: SSB.

Kommune	Antall	Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av 5 år	Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av 10 år
Rogaland	6047	77,9	85,8
Eigersund	197	79,2	85,3
Sandnes	890	78,3	85,8
Stavanger	1608	77,5	85,9
Haugesund	445	77,5	85,4
Sokndal	45	84,4	91,1
Lund	45	62,2	68,9
Bjerkreim	30	90	93,3
Hå	258	74,4	84,1
Klepp	274	74,8	84,7
Time	216	76,9	86,6
Gjesdal	171	79,5	84,8
Sola	338	80,8	87,9
Randaberg	173	78	88,4
Strand	159	76,1	81,8
Hjelmeland	30	70	83,3
Suldal	54	79,6	88,9

Kommune	Antall	Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av 5 år	Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av 10 år
Sauda	66	86,4	93,9
Finnøy	46	87	89,1
Rennesøy	64	79,7	90,6
Tysvær	191	76,4	85,9
Karmøy	575	77,6	84
Vindafjord	130	81,5	89,2
Utsira, Bokn, Kvitsøy, Forsand	42	83,3	90,5